

RAPORT Z WIZYTACJI
(ocena programowa – profil ogólnoakademicki)

dokonanej w dniach 13-14 maja 2016 roku na kierunku *zarządzanie*
prowadzonym w ramach obszaru nauk społecznych na poziomie studiów pierwszego stopnia o
profilu ogólnoakademickim realizowanych w formie studiów niestacjonarnych na Wydziale
Zamiejscowym w Belchatowie
Spółecznej Akademii Nauk w Łodzi

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

- przewodniczący: prof. dr hab. Tadeusz Kufel – członek PKA

członkowie:

- prof. dr hab. inż. Stefan Wrzosek – członek PKA,
- prof. dr hab. Jerzy Węclawski – ekspert PKA,
- mgr Hanna Chrobak-Marszał – ekspert PKA,
- Wiktor Kordyś – ekspert PKA – przedstawiciel Parlamentu Studenckiego RP

INFORMACJA O WIZYTACJI I JEJ PRZEBIEGU

Wizytacja w Wydziale Zamiejscowym w Belchatowie Spółecznej Akademii Nauk w Łodzi na kierunku *zarządzanie* odbyła się z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2015/2016. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się po raz pierwszy.

Obecna wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z procedurą oceny obowiązującą Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytacja ta została poprzedzona zapoznaniem się Zespołu Oceniającego z raportem samooceny przedłożonym przez Uczelnię. Zespół Oceniający odbył także spotkanie organizacyjne w celu omówienia wykazu spraw wymagających wyjaśnienia z władzami Uczelni i ocenianej jednostki oraz ustalenia szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji; dokonano także podziału zadań pomiędzy członków Zespołu. Natomiast raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie raportu samooceny, a także dokumentacji przedstawionej w toku wizytacji, hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy losowo wybranych prac dyplomowych oraz zaliczeniowych, wizytacji bazy naukowo-dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami oraz studentami ocenianego kierunku, Samorządem Studenckim, pracownikiem Biura Karier, przedstawicielem Koła Naukowego, z osobami odpowiedzialnymi za wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia, a także z interesariuszami zewnętrznymi - przedstawicielami otoczenia gospodarczego.

Przed zakończeniem wizyty dokonano wstępnych podsumowań, sformułowano uwagi i zalecenia, o których Przewodniczący Zespołu poinformował Władze Uczelni i jednostki na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

OCENA SPEŁNIENIA KRYTERIÓW OCENY PROGRAMOWEJ DLA KIERUNKÓW
STUDIÓW O PROFILU OGÓLNOAKADEMICKIM

Kryterium oceny	Ocena końcowa spełnienia kryterium
-----------------	------------------------------------

	Wyróżnia- jąco	w pełni	znaczą- co	częściow- o	niedostatecz- nie
1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia		X			
2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia		X			
3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia		X			
4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, oraz prowadzenie badań naukowych		X			
5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy		X			
6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów		X			

1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.
1.1. Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zgodna z misją i strategią rozwoju uczelni, odpowiada celom określonym w strategii jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości, a także uwzględnia wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe właściwe dla danego zakresu kształcenia.*
1.2. Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian zachodzących w dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych, z których kierunek się wywodzi, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społecznego, gospodarczego lub kulturalnego, w tym w szczególności rynku pracy.
1.3 Jednostka przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszaru/obszarów kształcenia oraz wskazała dziedzinę/dziedziny nauki oraz dyscyplinę/dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku.
1.4. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru/obszarów kształcenia, poziomu i profilu ogólnoakademickiego, do którego/których kierunek ten został przyporządkowany, określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz

kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), efekty kształcenia są także zgodne ze standardami kształcenia określonymi w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów, uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy, umiejętności badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na rynku pracy, oraz w dalszej edukacji.*

1.5 Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji o poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia określonemu dla ocenianego kierunku o profilu ogólnoakademickim.*

1.5.1. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, program studiów dostosowany jest do warunków określonych w standardach zawartych w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy.

1.5.2 Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia w szczególności aktualny stan wiedzy związanej z zakresem ocenianego kierunku.*

1.5.3. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w przypadku studentów studiów pierwszego stopnia - co najmniej przygotowanie do prowadzenia badań, obejmujące podstawowe umiejętności badawcze, takie jak: formułowanie i analiza problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentacja wyników badań, zaś studentom studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich – udział w prowadzeniu badań w warunkach właściwych dla zakresu działalności badawczej związanej z ocenianym kierunkiem, w sposób umożliwiający bezpośrednie wykonywanie prac badawczych przez studentów.*

1.5.4. Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów, przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS.

1.5.5. Punktacja ECTS jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności uwzględnia przypisanie modułom zajęć powiązanych z prowadzonymi w uczelni badaniami naukowymi w dziedzinie/dziedzinach nauki związanej/związanych z ocenianym kierunkiem więcej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS.*

1.5.6. Jednostka powinna zapewnić studentowi elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.*

1.5.7. Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej. Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość spełnia warunki określone przepisami prawa.*

1.5.8. W przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe, jednostka określa efekty kształcenia i metody ich weryfikacji, oraz zapewnia właściwą organizację praktyk, w tym w szczególności dobór instytucji o zakresie działalności odpowiednim do celów i efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku oraz liczbę miejsc odbywania praktyk dostosowaną do liczby studentów kierunku.

1.5.9. Program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, np. poprzez realizację programu kształcenia w językach obcych, prowadzenie zajęć w językach obcych, ofertę kształcenia dla studentów zagranicznych, a także prowadzenie studiów wspólnie z zagranicznymi uczelniami lub instytucjami naukowymi.

1.6. Polityka rekrutacyjna umożliwia właściwy dobór kandydatów.

1.6.1. Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia

na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia w jednostce oraz uwzględniają zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku.

1.6.2. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku umożliwiają identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów kształcenia założonych dla ocenianego kierunku studiów.*

1.7. System sprawdzania i oceniania umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia.*

1.7.1. Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na każdym etapie procesu kształcenia, także na etapie przygotowywania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego, oraz w odniesieniu do wszystkich zajęć, w tym zajęć z języków obcych.

1.7.2. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. W przypadku prowadzenia kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stosowane są metody weryfikacji i oceny efektów kształcenia właściwe dla tej formy zajęć.*

1. Ocena kryterium 1 - w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi.

1.1

Koncepcja kształcenia na kierunku *zarządzanie* w Wydziale Zamiejscowym w Belchatowie Społecznej Akademii Nauk w Łodzi odzwierciedla kluczowe wartości opisujące tożsamość tego kierunku kształcenia. Za takie uznać można, między innymi:

- podejmowanie działań zmierzających do uświadomienia studentom konieczności ciągłego podnoszenia swoich kwalifikacji i kształcenia się przez całe życie,
- zachęcanie studentów i stwarzanie im odpowiednich warunków do rozwijania własnych pasji i zainteresowań naukowych oraz podejmowania wszelkiego rodzaju inicjatyw wykraczających poza proces kształcenia
- podejmowanie działań zmierzających do kształtowania u studentów pożądanych postaw społecznych i postawy otwartości na inne kultury oraz poszanowania i zrozumienia atrybutów międzykulturowych.

Te najistotniejsze wskazane wyżej wyznaczniki tożsamości kierunku *zarządzanie* osadzone są w indywidualnym podejściu do studenta, otwartości na otoczenie społeczno-gospodarcze i innowacje, rozwijaniu zdolności do efektywnej i skutecznej międzykulturowej współpracy, doskonaleniu postaw przedsiębiorczych oraz globalnego ujmowania charakteryzowanych problemów. W tak syntetycznie opisaną koncepcję kształcenia wyraźnie identyfikuje się kluczową rolę dwóch zintegrowanych czynników. Są nimi: przygotowanie absolwentów do wejścia na rynek pracy oraz osiąganie przez nich stosownych kompetencji społecznych, między innymi w zakresie współdziałania w różnych strukturach życia społecznego.

Wszystko to w połączeniu z zasobami Szkoły determinują realizację przyjętych efektów kształcenia tak w zakresie wiedzy i umiejętności ale również tych dotyczących kompetencji społecznych.

Tak zdefiniowana tożsamość kierunku wpisuje się w misję Uczelni, którą jest kształcenie studentów na „... na potrzeby rynku pracy absolwentów zdolnych sprostać wymaganiom XXI wieku oraz przygotowanych do aktywnego i twórczego udziału w rozwiązywaniu (...) problemów społecznych o znacznej doniosłości”.

Koncepcja kształcenia uwzględnia także założenia strategii Uczelni i Wydziału, które stanowią o tym, że studenci nabywają kompetencji pożądanych na rynku pracy. W procesie kształcenia rozwija się w nich potrzebę ciągłego uczenia się i doskonalenia zwłaszcza w obszarze przedsiębiorczości, wpaja wysokie standardy w zakresie etyki pracy zawodowej ale także rozbudza otwartość wobec nowych rozwiązań.

Zgodnie ze strategią Uczelni i Wydziału, kształcenie na kierunku *zarządzanie* ma charakter

aplikacyjny, budujący wiedzę w kontekście praktyki, co odpowiada wymogom współczesnego rynku pracy, a czemu sprzyjają zawodowe powiązania części kadry naukowo-dydaktycznej.

Obecny kształt programów i planów kształcenia na kierunku *zarządzanie* jest rezultatem współdziałania z interesariuszami zewnętrznymi. W procesie tworzenia koncepcji kształcenia, poprzez konsultację z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego określony został m.in. profil kwalifikacyjny absolwenta, oferta w zakresie proponowanych specjalności oraz dobór treści w przedmiotach specjalnościowych. Wszystko po to, aby zapewnić studentom nowoczesne wykształcenie, stwarzające dobre podstawy do wejścia na rynek pracy. Dotyczy to potrzeby koncentracji nie tylko na wysokiej jakości kształcenia, ale także na rozwijaniu kwalifikacji i postaw pozwalających na szybkie reagowanie na zmiany.

1.2

Uczelnia planuje w odniesieniu do ocenianego kierunku studiów przejście od roku akademickiego 2017/2018 z ogólnoakademickiego profilu kształcenia na profil praktyczny. Aktualnie działania związane z rozwojem kierunku podporządkowane są celom określonym w Strategii Wydziału i odpowiadają standardom jakości kształcenia przyjętym w Wewnętrznym Systemie Zarządzania Jakością Kształcenia. Zmiany i modyfikacje dokonywane w programie kształcenia służące rozwojowi kierunku uwzględniają aktualny stan wiedzy z dyscyplin, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla kierunku. Do treści programowych włączane są osiągnięcia nauki wynikające z rozwoju ekonomii, nauk o zarządzaniu oraz finansów. Znajduje to wyraz także w doskonaleniu metod dydaktycznych oraz zakresie zalecanej studentom literatury przedmiotu. Doskonalenie procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów zmierza do dostosowania go do zmian społecznych i gospodarczych oraz potrzeb rynku pracy. Rozwój kierunku kształcenia odbywa się m. in. przez dostosowanie oferty specjalności do potrzeb lokalnego rynku. W procesie dostosowywania treści i form kształcenia szczególne znaczenie mają propozycje i opinie od interesariuszy zewnętrznych. Plany rozwoju kierunku związane są także z zamierzonym tworzeniem interdyscyplinarnych zespołów badawczych oraz rozwojem naukowym kadry, która będzie w stanie przenosić efekty prac badawczych i poszerzoną wiedzę na proces kształcenia.

Plany rozwoju kierunku w niezbędnym zakresie uwzględniają tendencje zmian zachodzących w dziedzinie nauki i dyscyplinach naukowych, z których kierunek się wywodzi oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społecznego i gospodarczego, a w szczególności rynku pracy.

1.3

Kierunek studiów podlegający ocenie został przyporządkowany do obszaru nauk społecznych, zgodnie z jego opisem w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.). Efekty kształcenia dla kierunku studiów zostały przyjęte uchwałą Senatu SAN Nr 5 z dnia 13 czerwca 2012 r. w sprawie określenia efektów kształcenia dla przeznaczonego do prowadzenia na Wydziale Zamiejscowym w Bełchatowie programu kształcenia na studiach pierwszego stopnia na kierunku „zarządzanie” o profilu ogólnoakademickim w formie stacjonarnej i niestacjonarnej. Efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych zostały przyporządkowane do dziedziny nauk ekonomicznych oraz dyscyplin: nauki o zarządzaniu, ekonomia, finanse.

Jednostka prowadząca oceniany kierunek studiów prawidłowo przyporządkowała go do obszaru kształcenia oraz właściwie wskazała dziedzinę nauki i dyscypliny naukowe, do których odnoszą się przyjęte dla niego efekty kształcenia kierunku.

W Zintegrowany System Informacji o Szkolnictwie Wyższym POL-ON informacja o prowadzonym kształceniu na kierunku zarządzanie wskazuje, że kierunkowe efekty kształcenia są przypisane tylko do jednej dyscypliny: nauki o zarządzaniu (Obszar nauk społecznych/dziedzina nauk ekonomicznych), co jest sprzeczne z informacjami zawartymi w Uchwale Senatu nr 5 z dnia 13 czerwca 2012 roku.

1.4.

Efekty kształcenia dla ocenianego kierunku zostały opracowane w oparciu o opis obszarowych efektów kształcenia dla profilu ogólnoakademickiego w obszarze kształcenia nauk społecznych

zawarty w załączniku nr 2 do Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego. Określono 23 kierunkowe efekty kształcenia w zakresie wiedzy, 21 w zakresie do umiejętności i 11 w zakresie kompetencji społecznych. Kierunkowe efekty kształcenia zostały odniesione do wszystkich obszarowych efektów kształcenia, przy czym dla poszczególnych efektów kierunkowych wskazano od jednego do trzech przyporządkowań. Określono również specjalnościowe efekty kształcenia dla wszystkich specjalności oferowanych w ramach ocenianego kierunku studiów. Wszystkie efekty kształcenia przyjęte dla kierunku zostały sformułowane z zastosowaniem terminologii właściwej dla języka stosowanego w ramach dyscyplin naukowych, do których przyporządkowano kierunek. Zostały one sformułowane w sposób zrozumiały dla odbiorców. Opisy efektów pozwalają na opracowanie systemu ich weryfikacji. Dla każdego przedmiotu w jego sylabusie zostały podane efekty przedmiotowe, które stanowią uszczegółowienie efektów kierunkowych. Wskazano odniesienia efektów przedmiotowych do kierunkowych oraz sposoby ich weryfikacji. Zarówno efekty kierunkowe, jak i przedmiotowe są znane studentom. Przekaz informacji w tym zakresie następuje na pierwszych zajęciach w semestrze. Nauczyciel akademicki prowadzący przedmiot szczegółowo omawia efekty kształcenia realizowane w ramach przedmiotu oraz formy ich weryfikacji.

Jednostka prowadząca oceniany kierunek studiów opracowała także matryce efektów kształcenia, w których wskazano w ramach jakich przedmiotów realizowane są poszczególne kierunkowe efekty kształcenia. podają one w szczególności sumę wskazań odnoszącą się do liczby przedmiotów, w ramach których dany efekt jest realizowany. Wynosi ona maksymalnie 11. Matryce te pozwalają stwierdzić, że program kształcenia na ocenianym kierunku studiów zapewnia realizację niemal wszystkich przyjętych przez Uczelnię efektów kształcenia dla kierunku *zarządzanie*. Brak jest przedmiotów realizujących w niezbędnym zakresie efekty kształcenia z zakresu metod ilościowych.

Efekty kształcenia określone dla ocenianego kierunku uwzględniają zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy, umiejętności badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych do realizacji przedsięwzięć badawczych, w przyszłej pracy zawodowej oraz w dalszej edukacji. Jako przykład można podać efekt K_K10 (jest świadomy potrzeby samodzielnego zdobywania i doskonalenia wiedzy oraz umiejętności profesjonalnych i badawczych). Efekty te zostały przypisane efektom przedmiotowym takich przedmiotów, jak np. Badania marketingowe, Metody badań i analiz rynku, Metodyka badań w naukach o zarządzaniu, Seminarium dyplomowe oraz przedmioty specjalnościowe.

Efekty kształcenia opracowane dla ocenianego kierunku studiów są spójne ze wszystkimi efektami kształcenia dla obszaru kształcenia, poziomu i profilu ogólnoakademickiego, do którego kierunek ten został przyporządkowany. Efekty zostały sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. Efekty kształcenia uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy, umiejętności badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na rynku pracy, oraz w dalszej edukacji.

Efekty kształcenia założone dla ocenianego kierunku zostały zamieszczone w sylabusach przedmiotów. W ocenie studentów obecnych na spotkaniu z ZO PKA efekty te, są spójne z efektami przyjętymi dla kierunku zarządzanie. Pozytywnie odnieśli się oni do treści kształcenia przedstawianych w toku zajęć dydaktycznych, które w ich ocenie pokrywają się z obszarem nauki przypisanym wizytowanemu kierunkowi. W ocenie studentów efekty kształcenia w sylabusach zostały sformułowane w sposób zrozumiały. Dodatkowo są one prezentowane podczas pierwszych zajęć każdego z przedmiotów, także w formie wyciągu z sylabusów przekazywanego studentom. W ocenie studentów treści kształcenia koncentrują się przede wszystkim na pogłębianiu wiedzy, ale uwzględniają także zdobywanie umiejętności i kompetencji. Należy jednak zwrócić uwagę, iż studenci nie mają świadomości tego, że studiuje w ramach profilu ogólnoakademickiego. Nie zostali oni także zaznajomieni z charakterystyką tego profilu.

1.5

1.5.1. Nie dotyczy ocenianego kierunku studiów

1.5.2

Treści programowe realizowane w ramach ocenianego kierunku kształcenia zostały ujęte w sylabusach przedmiotów. Treści programowe są odpowiednio rozwinięte i zawierają informację o

zakresie wiedzy z danego przedmiotu przekazywanej w ramach procesu kształcenia. Treści te obejmują z reguły kilkanaście zagadnień. Są to zagadnienia stanowiące odzwierciedlenie aktualnego dorobku naukowego z dyscyplin naukowych, z którymi powiązane są efekty kształcenia. W odniesieniu do przedmiotów realizowanych z zastosowaniem różnych form zajęć treści programowe zostały pomiędzy nie odpowiednio podzielone. Sylabusy zawierają także zestawienie literatury przedmiotu z podziałem na podstawową i uzupełniającą.

Sylabusy przedmiotów wskazują powiązania treści programowych z przedmiotowymi efektami kształcenia. Natomiast w matrycach opracowanych dla całego kierunku studiów wskazano dla wszystkich przedmiotów ujętych w programie kształcenia powiązania z kierunkowymi efektami kształcenia. Większość kierunkowych efektów kształcenia ma pokrycie w przedmiotowych efektach kształcenia i odpowiada treściom programowym. Efekty przedmiotowe są spójne z efektami kierunkowymi i stanowią ich uszczegółowienie.

Należy jednak wskazać, że w aktualnie realizowanych programach kształcenia nie ma przedmiotów ilościowych (Matematyka, Statystyka – były te przedmioty w planach dla cykli zaczynających się od 2012/2013). W ramach tych przedmiotów powinny być realizowane kierunkowe efekty kształcenia K_W14 i K_W15 oraz K_U09 dotyczące wiedzy i umiejętności z zakresu metod statystycznych, innych metod ilościowych i prognozowania. Przedmioty te powinny tworzyć podstawy do stosowania metod analitycznych w ramach innych przedmiotów ujętych w programie kształcenia. W ramach aktualnego programu kształcenia w przedmiocie *Metody badań i analiz marketingowych*, prowadzonym na studiach niestacjonarnych realizowanym w wymiarze 8 godzin wykładu i 16 ćwiczeń projektowych, przewidziane są treści z zakresu metod ilościowych, ale możliwość ich realizacji w odpowiednim zakresie budzi wątpliwości ze względu na obszerny zakres także innych zagadnień.

Na ocenianym kierunku studiów są oferowane następujące specjalności: Zarządzanie organizacjami, Zarządzanie zasobami ludzkimi, Marketing i zarządzanie logistyczne, Rachunkowość i finanse w zarządzaniu. W ramach tych specjalności studenci mają możliwość wyboru specjalizacji. Specjalnościowe efekty kształcenia zostały powiązane z efektami kierunkowymi. Dla każdego efektu specjalnościowego wskazano od jednego do kilku odniesień do realizowanych w jego ramach efektu kierunkowego.

Treści programowe na ocenianym kierunku są w odniesieniu do większości przedmiotów zgodne z przyjętymi dla niego efektami kształcenia. Brakuje przedmiotów ilościowych realizujących niektóre z założonych efektów kierunkowych. Treści programowe uwzględniają aktualny stan wiedzy związanej z zakresem ocenianego kierunku.

1.5.3.

Metody kształcenia stosowane w celu zapewnienia realizacji programu kształcenia określone zostały w sylabusach przedmiotów. Są one z reguły podane odrębnie dla zajęć prowadzonych w formie wykładu oraz w formach aktywnych (ćwiczenia, laboratoria, seminaria i in.). Do najczęściej stosowanych metod podawczych należy wykład werbalny z zastosowaniem prezentacji multimedialnych. Na ćwiczeniach stosowane są w szczególności takie metody, jak: dyskusja, rozwiązywanie zadań, interpretacja zjawisk zachodzących w rzeczywistości gospodarczej, prezentacje, dyskusja dydaktyczna, praca w grupach, praca z podręcznikiem, metoda seminaryjna, praca w grupach, metody analizy przypadków, przygotowanie i prezentacja projektów oraz referatów. Ponieważ studia na ocenianym kierunku są prowadzone wyłącznie w trybie studiów niestacjonarnych, przywiązuje się dużą wagę do pracy własnej studenta realizowanej pod nadzorem nauczyciela akademickiego, który dokonuje sprawdzenia, w jakim stopniu zamierzone efekty zostały osiągnięte. W ramach zajęć z bezpośrednim udziałem wykładowcy i studentów zwraca się uwagę nie tylko na przekaz wiedzy, ale także kształtowanie umiejętności studentów. Studenci są przygotowani i motywowani do samodzielnej pracy ze wskazywanymi materiałami źródłowym, otrzymują zadania polegające na przygotowaniu krótkich informacji o charakterze naukowym, krytycznej ocenie literatury, przeprowadzeniu dyskusji oraz przygotowania projektów. Prowadzący zajęcia nauczyciele kładą nacisk na zaangażowanie ze strony studentów i motywują ich do krytycznej analizy i formułowania wniosków z analizowanych przypadków i wymiany opinii. W ramach zajęć stosowane są metody, które przygotowują studenta do samodzielnego uczenia się (np. studia przypadków, projekty indywidualne i grupowe). Znajduje to potwierdzenie w matrycach efektów kształcenia – efekt

K_K10 (jest świadomy potrzeby samodzielnego zdobywania i doskonalenia wiedzy oraz umiejętności profesjonalnych i badawczych) został przyporządkowany prawie 30 przedmiotom. W każdym sylabusie pokazano bilans pracy studenta, w którym jest uwzględniona jego praca własna.

Program kształcenia na ocenianym kierunku uwzględnia rozwijanie u studentów kompetencji przydatnych do prowadzenia badań, w tym: formułowanie problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentacja wyników badań. Efekty kształcenia związane z przygotowaniem do prowadzenia badań i udziałem w badaniach studenci realizują w ramach takich przedmiotów, jak Badania marketingowe, Metody badań i analiz rynku, Metodyka badań w naukach o zarządzaniu, a także w ramach Seminarium dyplomowego i przedmiotów specjalnościowych. Część studentów doskonali swoje umiejętności w zakresie prowadzenia badań także poprzez realizację dodatkowych zadań – udział w konferencjach, seminariach, pracę w kole naukowym.

Metody kształcenia stosowane na ocenianym kierunku umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia i skłaniają do samodzielnego uczenia się. Pozwalają one także na przygotowanie do prowadzenia badań naukowych.

W ramach wizytowanego kierunku wykorzystywane są zróżnicowane metody kształcenia. Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA wskazali na wykorzystywane metody podawcze (zwłaszcza informacyjne oraz konwersatoryjne). W trakcie zajęć ćwiczeniowych wykorzystywane są także metody aktywizujące. Najczęściej wykorzystywane są dyskusje (także w grupach) oraz rozwiązywanie kwestii problemowych zadanych przez nauczyciela akademickiego. Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA pozytywnie odnieśli się zarówno do metod wykorzystywanych podczas zajęć wykładowych jak i ćwiczeniowych. W ocenie studentów wszystkie ze stosowanych metod wymagają samodzielnego uczenia się, a dodatkową motywację w tym względzie stanowi weryfikacja cząstkowa oraz końcowa w ramach każdego z przedmiotów. Stosowane metody dydaktyczne należy ocenić jako adekwatne do potrzeb studentów.

1.5.4.

Studia na ocenianym kierunku trwają 3 lata (6 semestrów). Łączna liczba godzin zajęć dydaktycznych wynosi 2259, a na studiach niestacjonarnych 1127. Przedmioty ogólnouczelniane realizowane są na studiach stacjonarnych w wymiarze 428 godziny (237 na studiach niestacjonarnych), w tym 194 (110) przypada na język obcy. Na przedmioty podstawowe i kierunkowe przewidziano łącznie 881 godzin (456), przedmioty do wyboru 320 godzin (180), seminarium 96 godzin (38), a przedmioty specjalnościowe 534 godzin (216).

Program kształcenia na ocenianym kierunku studiów przewiduje łączną liczbę 180 punktów ECTS, która jest konieczna dla uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi studiów pierwszego stopnia. Minimalna liczba punktów niezbędna do zaliczenia semestru/roku wynosi odpowiednio: 30/60 punktów ECTS.

W sylabusach przedmiotów zawarte są informacje dotyczące nakładów pracy studentów niezbędnego do uzyskania kwalifikacji wynikających z przyjętych dla kierunku efektów kształcenia. Kalkulacje te są zgodne z zasadami Europejskiego Systemu Transferu i Akumulacji Punktów (ECTS). Zastosowano przelicznik liczby godzin do punktów ECTS: 25 godzin pracy studenta = 1 punkt ECTS. Kalkulacja ta obejmuje godziny realizowane w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem akademickim oraz pracę własną studenta, w tym związaną z prowadzonymi badaniami naukowymi. Uwzględniono w szczególności takie elementy, jak: przygotowanie się do zajęć, przygotowanie esejów/prezentacji/referatów, wykonanie projektów, zapoznanie z literaturą podstawową, pisemna praca zaliczeniowa, przygotowanie do egzaminu, przygotowanie do zaliczenia.

Czas trwania studiów umożliwia realizację przewidzianych w programie kształcenia treści programowych oraz osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, zarówno w czasie zajęć programowych, jak i indywidualnej pracy każdego studenta.

1.5.5.

Program kształcenia ocenianego kierunku studiów określa liczbę punktów ECTS dla grup przedmiotów i poszczególnych przedmiotów. Do przedmiotów wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela i studentów na studiach stacjonarnych przypisane zostały 93 punkty ECTS, a na studiach niestacjonarnych 59 punktów. Do przedmiotów z zakresu nauk podstawowych właściwych dla ocenianego kierunku studiów stacjonarnych i niestacjonarnych 71 punktów. Dla przedmiotów

obowiązkowych o charakterze praktycznym na studiach stacjonarnych liczba punktów wynosi 16, natomiast na studiach niestacjonarnych 12,5. Za przedmioty niezwiązane z kierunkiem studiów oraz zajęcia ogólnouczeniowe lub zajęcia na innym kierunku studiów studenci otrzymują łącznie 32 punkty ECTS. Do zajęć z obszarów nauk humanistycznych przypisano 6 punktów. Do seminarium dyplomowego przypisano 14 punktów, do języka obcego 18 punktów a do wychowania fizycznego 1 ECTS.

Moduły zajęć związane z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki właściwej dla ocenianego kierunku studiów, które służą do zdobywania przez studenta pogłębionej wiedzy oraz umiejętności prowadzenia badań naukowych otrzymały łącznie 96 punktów ECTS, tj. powyżej 50% ich ogólnej liczby.

Punktacja ECTS przyjęta na ocenianym kierunku studiów jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa.

1.5.6.

Studenci ocenianego kierunku studiów mają możliwość dokonywania wyboru zajęć, dla których łączna liczba punktów ECTS wynosi 91. Stanowi to 51% ich ogólnej liczby. W grupie tej mieszczą się w szczególności: moduł przedmiotów specjalnościowych, wykłady w językach obcych, praktyki zawodowe, seminarium dyplomowe oraz język obcy. Oferta specjalności jest duża w stosunku do liczby studentów, gdyż odnosi się do 4 specjalności. Dodatkowo, w ramach realizacji modułów kształcenia ogólnouczeniowego studenci mogą realizować przedmioty proponowane w ramach innych kierunków, na których jest prowadzone kształcenie na Wydziale.

Jednostka zapewnia studentowi elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku.

1.5.7.

Dobór form zajęć stosowanych na ocenianym kierunku kształcenia został dokonany z uwzględnieniem aktywizacji studentów oraz osiągania przez nich zakładanych efektów kształcenia w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Wzięto również pod uwagę potrzebę przygotowania absolwentów do pracy zawodowej i aktywności naukowej. Formy zajęć odpowiadają ogólnoakademickiemu profilowi kształcenia, przyjętemu efektom kształcenia oraz treściom programowym. Stosowane są następujące formy zajęć: wykłady, wykłady konwersatoryjne, konwersatoria, laboratoria (informatyczne), ćwiczenia audytoryjne, warsztaty, proseminaria, seminaria, praktyki zawodowe. Na studiach stacjonarnych udział ujętych w programie kształcenia zajęć prowadzonych w formie wykładów wynosi 46%, a na studiach niestacjonarnych 44%. Pozostałe zajęcia prowadzone są w ramach aktywnych form zajęć. Duży wymiar godzin zajęć specjalizacyjnych oraz seminarium pozwala na przekazywanie studentom pogłębionej wiedzy, kształtowanie umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej.

Wykłady odbywają się w grupach obejmujących wszystkich studentów danego rocznika studiów. W przypadku wykładów z przedmiotów w ramach specjalności zajęcia odbywają się tylko dla studentów danej specjalności. Zajęcia ćwiczeniowe prowadzone są w grupach liczących od 25 do 35 studentów. Grupy laboratoryjne i językowe liczą 15-20 osób, co pozwala na prowadzenie ich z zastosowaniem metod aktywizujących.

Jednostka nie prowadzi na kierunku *zarządzanie* kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja oraz proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, a w szczególności przygotowanie do prowadzenia działalności badawczej.

Studenci obecni podczas spotkania z ZO PKA odnosili się do organizacji zajęć pozytywnie, wskazując, iż przyjmowany plan zajęć jest z nimi konsultowany z odpowiednim wyprzedzeniem. Studenci pozytywnie ocenili dobór przedmiotów, przypisany im nakład pracy, a także ich sekwencyjność. W ocenie studentów liczebność grup ćwiczeniowych jest odpowiednia. Należy podkreślić, że nauczyciele akademicy są dostępni dla studentów także poza wyznaczonymi godzinami zajęć dydaktycznych - drogą elektroniczną.

Studenci mogą ubiegać się o przyznanie Indywidualnego Planu Studiów i Programu Nauczania, określonego w §36 Regulaminu Studiów. Celem tej regulaminowej instytucji jest rozszerzenie i wzbogacenie wiedzy studenta w ramach studiowanego kierunku. Plan ten przyznawany jest przez Dziekana na pisemny wniosek studenta. W przypadku przyznania indywidualnego toku, studentowi zostaje wyznaczony opiekun naukowy. Studenci wizytowanego kierunku wskazali, iż znają tę instytucję regulaminu, jednakże do tej pory nie mieli potrzeby jej wykorzystywania. Tym niemniej pozytywnie należy ocenić fakt poinformowania studentów o takiej możliwości.

1.5.8.

Program kształcenia na ocenianym kierunku studiów przewiduje realizację praktyki zawodowej w wymiarze 150 godzin. Jest ona realizowana po trzecim semestrze studiów. Głównym celem praktyk studenckich jest praktyczne wykorzystanie wiedzy i umiejętności nabytych w ramach studiów. Zasady odbywania praktyk regulują: obowiązująca w ramach WSZJK procedura P-11 oraz Regulamin Studenckich Praktyk Zawodowych wprowadzony uchwałą Rady Wydziału Zamiejscowego w Belchatowie z dnia 28.09.2015 r. Za praktykę zawodową zgodną z kierunkiem studiów na kierunku *zarządzanie* uznaje się praktykę w organizacjach o różnym profilu działalności na podstawie umowy o organizację praktyk lub na podstawie umowy o pracę, umowy zlecenia, itp., bądź też zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej. Praktyki zawodowe organizowane są w organizacjach gospodarczych, organach administracji i instytucjach publicznych, w tym tych, z którymi Wydział ma zawarte stosowne porozumienia. Jednostka przedłożyła wykaz tych podmiotów obejmujący ponad 50 pozycji. Opracowany został sylabus dla praktyk zawodowych, w którym określono związane z nimi efekty kształcenia i metody ich weryfikacji. W jednostce powołany został Opiekun Praktyk, który sprawuje merytoryczny nadzór nad ich realizacją. Do jego zadań należy w szczególności akceptacja miejsc odbywania praktyk, zatwierdzanie programu praktyk i rozliczanie studentów z realizacji praktyk oraz osiągnięcia zakładanych dla praktyk efektów kształcenia. Zgodnie z regulacjami dotyczącymi praktyk, muszą być one zgodne z kierunkiem studiów. Za praktykę uznane jest również zatrudnienie studenta na podstawie umowy o pracę, jeżeli tylko charakter wykonywanej przez niego pracy pozwala mu osiągnąć określone dla praktyk efekty kształcenia. Zaliczenia praktyk dokonuje się na podstawie umowy o pracę, zaświadczenia wystawionego przez pracodawcę lub wypisu z CEIDG – potwierdzającego charakter wykonywanej przez studenta pracy. Dokumentacja praktyk zawodowych wskazuje na ich realizację zgodnie z zasadami określonymi w Regulaminie Praktyk.

Jednostka prowadząca oceniany kierunek studiów określiła efekty kształcenia i metody ich weryfikacji dla praktyk zawodowych oraz zapewnia właściwą ich organizację.

Praktyki studenckie odbywają się w instytucjach, których oferty zostały przyjęte przez Wydział. Na szczeblu całej Uczelni koordynacją praktyk zajmuje się Biuro Karier, natomiast na szczeblu kierunku – opiekun ds. praktyk. Mając na uwadze fakt, że studenci kierunku prowadzonego w trybie niestacjonarnym, są w zdecydowanej większości osobami pracującymi – umożliwiono studentom zaliczenie wykonywanej pracy w swoim miejscu zatrudnienia, tytułem odbycia praktyk zawodowych. Studenci, którzy chcą skorzystać z tej możliwości przedstawiają opis swojego stanowiska pracy opiekunowi ds. praktyk, który dokonuje weryfikacji stanowiska, pod kątem zgodności z efektami kształcenia założonymi dla praktyk. Każdy ze studentów zobowiązany jest do przedstawienia dzienniczka praktyk, na podstawie którego są oni rozliczani z obowiązku ich realizacji. Organizację praktyk, a także dobór instytucji, w których studenci mogą praktykę zrealizować, należy uznać za dostosowane do potrzeb studentów kierunku.

1.5.9.

W ramach działań podejmowanych w celu umiędzynarodowienia procesu kształcenia jednostka podaje wykorzystywanie wyników badań międzynarodowych prowadzonych przez kadrę w toku realizacji zajęć, wprowadzenie do programu kształcenia przedmiotów do wyboru prowadzonych w języku obcym (Financial Analysis, Introduction to Accounting) oraz wprowadzenie do programu kształcenia treści, dzięki którym student zapoznaje się z aspektami międzynarodowymi (np. w ramach przedmiotu Zarządzanie zespołami w przedsiębiorstwach międzynarodowych).

Studenci i absolwenci ocenianego kierunku mają możliwość korzystania z oferty bezpłatnych kursów organizowanych przez Clark University i SAN prowadzonych w języku angielskim. Kursy te pozwalają na rozwijanie umiejętności komunikacyjnych w międzynarodowym otoczeniu, zapoznanie

się z amerykańskimi metodami nauczania oraz uzyskanie praktycznej wiedzy z zakresu zarządzania, kreowania wizerunku i prowadzenia biznesu. Wykłady na tych kursach prowadzone są przez profesorów wizytujących z Clark University lub przez pracowników naukowych SAN.

Studenci ocenianego kierunku studiów nie wykazują zainteresowania wyjazdami w ramach programów współpracy zagranicznej (np. Erasmus+). Wynika to prawdopodobnie z faktu, że są to studenci niestacjonarni, którzy z uwagi na swoją sytuację zawodową, często nie mają możliwości uczestniczenia w tego rodzaju przedsięwzięciach. Są jednak zainteresowani innymi formami wsparcia służącymi podnoszeniu kompetencji przydatnych w ich pracy zawodowej, (np. warsztatami, dodatkowymi zajęciami z praktykami) i takie formy podnoszenia kwalifikacji są im oferowane. Studenci uczestniczą np. w zajęciach prowadzonych przez gości z zagranicy w ramach doraźnych projektów, np. spotkaniach z przedstawicielami podmiotów zagranicznych poszukujących pracowników.

Należy wskazać, że władze Wydziału, zgodnie z określoną dla niego strategią, podejmują aktualnie starania zmierzające do rozwijania współpracy zagranicznej i zwiększenia zakresu umiędzynarodawiania kształcenia.

Program studiów został wzbogacony o elementy internacjonalizacji procesu kształcenia. W szczególności studenci obowiązkowo uczestniczą w zajęciach lektoratowych (zagwarantowano możliwość wyboru języka oraz poziomu zaawansowania). Mają także do wyboru wykłady monograficzne prowadzone w języku angielskim. Uczelnia uczestniczy w programach mobilnościowych, w tym w programie Erasmus+ (oferta jest także dostępna w WZ w Bełchatowie), tym niemniej ze względu na pracę zawodową łączoną ze studiami, studenci nie są zainteresowani uczestnictwem w tego typu programach. Podczas spotkania z ZO PKA studenci wskazali jednak, że zostali poinformowani o tego typu możliwościach.

Program kształcenia na ocenianym kierunku studiów w niewielkim stopniu prowadzi do umiędzynarodowienia procesu kształcenia.

1.6.

1.6.1.

Zasady i procedury dotyczące rekrutacji kandydatów określone są w uchwałach Senatu Uczelni. Uchwała rekrutacyjna na rok akademicki 2015/2016 podjęta została stosunkowo późno, bo w marcu 2015 r. (Uchwała Senatu Społecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi nr 7 z dnia 24 marca 2015 r. w sprawie zasad rekrutacji na studia stacjonarne i niestacjonarne w roku akademickim 2015/2016). Przewiduje ona wolny nabór na studia. Od kandydatów na studia pierwszego stopnia wymagana jest kopia świadectwa dojrzałości oraz złożenie wszystkich wymaganych dokumentów określonych regulacjami wewnętrznymi Uczelni. Oferta kształcenia kierowana jest do wszystkich absolwentów szkół ponadgimnazjalnych (którzy zdali egzamin maturalny) spełniających te wymagania.

Kandydaci mogą dokonywać rejestracji on-line lub osobiście w biurze rekrutacji. Postępowanie rekrutacyjne prowadzą wydziałowe Komisje Rekrutacyjne, a wyniki ogłaszane są w formie list osób przyjętych na określony kierunek i stopień studiów. Od decyzji Wydziałowych Komisji Rekrutacyjnych przysługuje odwołanie do Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej. Uchwała rekrutacyjna określa także wymagania i procedury odnoszące się do kandydatów, którzy ukończyli szkołę średnią bądź studia za granicą. Wymagania te są zgodne z obowiązującymi w Polsce przepisami w tym zakresie.

Zasady i procedury rekrutacji obowiązujące w odniesieniu do ocenianego kierunku zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia oraz uwzględniają zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia.

W ocenie studentów obecnych na spotkaniu z ZO PKA liczba przyjmowanych osób jest dostosowana do możliwości Uczelni, tym niemniej wskazano, że rekrutacja nie ma charakteru selektywnego - przyjmowani są wszyscy, którzy spełniają wymóg zdanego egzaminu maturalnego.

1.6.2.

Wydział Zamiejscowy SAN w Bełchatowie nie ma uprawnień do potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku ze względu na fakt, że kierunek nie był dotychczas poddawany ocenie programowej dokonywanej przez PKA. Osoby zainteresowane mogą jednak ubiegać się o takie

potwierdzenie w Uczelni macierzystej. Regulacje w tym zakresie zostały wprowadzone w formie Regulaminu potwierdzenia efektów uczenia się w Społecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi. Został on przyjęty uchwałą Senatu SAN z dnia 24 marca 2015 roku i wdrożony z dniem 1 października 2015 roku. Regulamin ten określa zasady potwierdzania posiadanych kwalifikacji i kompetencji wnioskodawców. Zawarte w nim regulacje tworzą elastyczny system kształtowania ścieżki nauczania i właściwe procedury związane z potwierdzaniem efektów uczenia się. Określają one również organy uprawnione do podejmowania decyzji w tym zakresie.

Uczelnia określiła zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się, odnoszące się w szczególności do ocenianego kierunku. Umożliwiają one identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, ale dotychczas nie były praktycznie zastosowane.

1.7.

1.7.1.

Sprawdzanie osiągniętych przez studentów efektów kształcenia prowadzone jest na różnych etapach kształcenia: zajęciach z poszczególnych przedmiotów, na zakończenie semestru, po odbyciu praktyki zawodowej, na koniec studiów. Na zajęciach prowadzonych w formach aktywnych sprawdzanie realizacji efektów kształcenia dokonywane jest poprzez bieżącą obserwację i ocenę pracy studenta w trakcie realizacji przedmiotu. W szczególności dokonuje się oceny aktywności studenta w trakcie dyskusji, rozwiązywania zadań, pracy w grupach, prezentacji referatów, projektów itd. Bieżącej ocenie podlega także praca studenta w ramach seminarium dyplomowego, a zwłaszcza rozwiązywanie przez studentów problemów badawczych pojawiających się w toku pisania pracy dyplomowej. Podstawowe znaczenie z punktu widzenia realizacji programu kształcenia ma ocena końcowa osiągnięcia efektów przyjętych dla danego przedmiotu. Sposoby weryfikacji osiągnięć studenta zostały określone w sylabusach przedmiotów. Są one podane odrębnie dla poszczególnych form zajęć (wykładów, ćwiczeń). Do najczęściej stosowanych form weryfikacji osiągnięć studentów należą: egzamin pisemny obejmujący pytania testowe bądź opisowe, egzamin ustny, kolokwium, ocena opracowań w formie projektów indywidualnych, prac pisemnych, referatów, ocena aktywności na zajęciach. Formy weryfikacji są dostosowane do rodzaju zajęć i zakładanych dla nich efektów kształcenia. Oceniana jest także realizacja zadań wykonywanych w ramach praktyki zawodowej. Umiejętności w zakresie przygotowania do prowadzenia badań naukowych, doboru metod i technik badawczych oraz analizy danych, weryfikowane są przez pracę licencjacką.

Program kształcenia przewiduje przygotowanie pracy dyplomowej. Organizacja procesu dyplomowania określona została w Regulaminie studiów oraz w stanowiących jego uszczegółowienie „Zasadach Dyplomowania na kierunku „zarządzanie” prowadzonym na Wydziale Zamiejscowym w Bełchatowie” przyjętych Uchwałą Rady Wydziału z dnia 24.09.2015 r.. Przewidują one w szczególności, że praca dyplomowa jest przygotowywana pod kierunkiem nauczyciela posiadającego stopień bądź tytuł naukowy, którego dorobek naukowy jest zgodny z kierunkiem dyplomowania. Temat pracy powinien odnosić się do kierunku studiów oraz specjalności. Zasady dyplomowania określają wymagania merytoryczne i formalne dotyczące prac. Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją składającą się z przewodniczącego (dziekan bądź upoważniony samodzielny pracownik naukowy), promotora i recenzenta. Na egzaminie zadawane są trzy pytania – z zakresu przedmiotów podstawowych, kierunkowych, specjalnościowych oraz związane z pracą dyplomową. Ostateczna ocena na dyplomie obliczana jest jako suma średniej ocen z przebiegu studiów, pracy dyplomowej oraz egzaminu dyplomowego z zastosowaniem wag odpowiednio 0,6, 0,2 i 0,2.

Analiza tematów prac dyplomowych obronionych w roku akademickim 2014/2015 wskazuje, że są one zgodne z ocenianym kierunkiem kształcenia.

Studenci zdają w trakcie studiów 18 egzaminów z przedmiotów oraz egzamin dyplomowy. Egzaminami objętych jest 12 przedmiotów podstawowych i kierunkowych, 2 przedmioty specjalnościowe, 3 przedmioty do wyboru oraz język obcy. Takie przyporządkowanie egzaminów do grup przedmiotów oraz obciążenie egzaminami (przeciętnie 3 w semestrze) należy uznać za prawidłowe.

Wyniki procesu weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia przez studentów znajdują odzwierciedlenie w otrzymywanych przez nich ocenach. Struktura ocen z sesji letniej roku akademickiego 2014/2015 była na studiach prowadzonych w jednostce następująca: niedostateczny 1%, dostateczny 15%, dostateczny plus 5%, dobry 21%, dobry plus 15%, bardzo dobry 43%. Taki

rozkład ocen należy uznać za jednoznacznie odbiegający od normalnego, gdyż prawie 80% studentów otrzymuje oceny dobry i bardzo dobry. Nie sprzyja to motywowaniu studentów do nauki i nie stwarza właściwych podstaw do oceny realizacji efektów kształcenia. Struktura ocen z egzaminu dyplomowego w roku akademickim 2014/2015 była następująca: dostateczny 7%, dostateczny plus – brak, dobry 20%, dobry plus 8%, bardzo dobry 65%. Także w tym przypadku występuje zawyżanie ocen.

W ocenie studentów obecnych na spotkaniu z ZO PKA przyjęte metody weryfikacji odpowiadają zakładanym efektom kształcenia. Wszystkie metody, dotyczące sprawdzenia wiedzy i umiejętności, wymagają od studentów samodzielnego nakładu pracy. Proces dyplomowania polega na obowiązku przygotowania pracy dyplomowej (licencjackiej), a także na egzaminie dyplomowym. Studenci wskazali, że przyjęty sposób dyplomowania wymaga podjęcia takich przygotowań, które pozwolą na podsumowanie ich wiedzy i umiejętności osiągniętych w toku studiów. Studenci pozytywnie odnieśli się do organizacji procesu dyplomowania.

Metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia stosowane na ocenianym kierunku są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia. Umożliwiają one skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, ale wystawiane oceny są zawyżane. Proces dyplomowania opiera się na prawidłowych zasadach.

1.7.2.

Stosowane w Uczelni procedury i zasady związane z oceną efektów kształcenia określone są w Regulaminie studiów. Precyzuje on w szczególności prawa i obowiązki studenta związane z zaliczaniem przedmiotów, zdawaniem egzaminów, zaliczaniem etapów studiów i całych studiów. Rozwiązania zawarte w Regulaminie wprowadzają zgodne z powszechnie stosowanymi w krajowym szkolnictwie wyższym regulacje związane z zaliczaniem przedmiotów i etapów kształcenia, zasady odnoszące się do dostępu studenta do informacji o wynikach sprawdzianów, określają ramy organizacyjne dla procesu weryfikacji osiągnięć studenta, formułują uprawnienia odwoławcze oraz określają konsekwencje braku zaliczenia. Regulamin określa również skalę stosowanych ocen w ramach procesu weryfikacji osiągnięć studenta. W Uczelni przyjęto wyrażanie poziomu osiągnięcia danego przedmiotowego efektu kształcenia w następującej skali ocen: bardzo dobry (5), dobry plus (4+), dobry (4), dostateczny plus (3+), dostateczny (3), niedostateczny (2). Warunkiem wpisu na kolejne semestry jest osiągnięcie efektów kształcenia przypisanych do przedmiotów na danym semestrze. Regulamin określa także możliwości ubiegania się o wpis warunkowy, przenoszenia osiągnięć studenta z innych uczelni i kierunków kształcenia.

Szczegółowe sposoby pomiaru i oceny efektów kształcenia zostały natomiast określone w sylabusach przedmiotów. Podają one w szczególności kryteria ustalone dla danego przedmiotu i form weryfikacji osiągnięć prowadzące do uzyskania danej oceny. Sposoby oceny zostały odpowiednio dobrane do treści programowych poszczególnych przedmiotów oraz określonych dla nich efektów kształcenia. Osiąganie kierunkowych efektów kształcenia wynika ze zrealizowanych przez studenta przedmiotowych efektów kształcenia.

Do weryfikacji przejrzystości i rzetelności systemu sprawdzania i oceniania efektów kształcenia powołany został Wydziałowy Zespół ds. Weryfikowania Efektów Kształcenia. Zespół ten prowadzi monitoring w tym obszarze na mocy obowiązującej na Wydziale w ramach WSZJK procedury P-10.

Jednostka nie prowadzi na ocenianym kierunku kształcenia na odległość.

Prace przejściowe, zaliczeniowe i egzaminacyjne sporządzane są w różnej formie. Duża część z nich nie zawiera elementów identyfikujących daną pracę (brakuje na nich takich elementów jak: przedmiot, semestr, termin wykonania itd.). Na części prac zostały wystawione jedynie oceny ostateczne (brak innych elementów wskazujących na podstawę określonej oceny). Nie są także archiwizowane w uporządkowany sposób pozwalający na weryfikację realizacji za ich pomocą założonych efektów kształcenia (brak przypisania do przedmiotów itp.).

System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia stosowany na ocenianym kierunku jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia.

W ocenie studentów stosowany system odpowiada wymogom obiektywizmu. Studenci pozytywnie odnieśli się do sposobu przeprowadzania zaliczeń i egzaminów, w tym także do sposobu

przekazywania informacji o uzyskiwanych ocenach. Studenci są zapoznawani z system weryfikacji podczas pierwszych zajęć z każdego przedmiotu. Odpowiednie informacje zamieszczone są także w sylabusach przedmiotów.

3. Uzasadnienie

Koncepcja kształcenia przyjęta dla ocenianego kierunku studiów i realizacja programu kształcenia umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Kierunek studiów został prawidłowo przyporządkowany do obszaru kształcenia, dziedziny nauki i dyscyplin naukowych. Efekty kształcenia są spójne z efektami kształcenia dla obszaru kształcenia, poziomu i profilu ogólnoakademickiego. Efekty zostały sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalają na stworzenie systemu ich weryfikacji. Uwzględniają one w szczególności zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy, umiejętności badawczych. Treści programowe są zgodne z efektami kształcenia i uwzględniają aktualny stan wiedzy związanej z zakresem ocenianego kierunku, z zastrzeżeniem dotyczącym braku przedmiotów ilościowych. Metody kształcenia umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Czas trwania studiów jest wystarczający dla realizacji przewidzianych w programie kształcenia treści programowych oraz osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Punkcja ECTS jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa a program kształcenia zapewnia elastyczność w doborze modułów kształcenia. Formy zajęć dydaktycznych, ich organizacja oraz proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. W programie kształcenia uwzględniono praktykę zawodową i zapewniono właściwą jej organizację. Program kształcenia w niewielkim stopniu sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia.

Stosowane w jednostce zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia. Ze względów formalnych w jednostce nie ma możliwości potwierdzania efektów uczenia się. Metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia.

3. Zalecenia

1. Wprowadzić do programu kształcenia przedmioty ilościowe przygotowujące studenta do stosowania metod statystycznych oraz prognozowania.
2. Podjąć działania przeciwdziałające zjawisku zawyżania ocen.
3. Uporządkować stronę formalną prac przejściowych, zaliczeniowych i egzaminacyjnych.
4. Przechowywać kompletną dokumentację weryfikacji zakładanych efektów kształcenia dla poszczególnych modułów kształcenia obejmującej zarówno wykłady jak i ćwiczenia.
5. Skorygować informacje zawarte w Zintegrowanym Systemie Informacji o Szkolnictwie Wyższym POL-ON dotyczących przypisania kierunkowych efektów kształcenia tylko do jednej dyscypliny: nauki o zarządzaniu (Obszar nauk społecznych/dziedzina nauk ekonomicznych), co jest sprzeczne z informacjami zawartymi w Uchwale Senatu nr 2 z dnia 13 czerwca 2012 roku.

2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia

2.1 Nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe posiadają dorobek naukowy-zapewniający realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim, a ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku.*

2.2 Dorobek naukowy, doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są adekwatne do

realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. W przypadku, gdy zajęcia realizowane są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, kadra dydaktyczna jest przygotowana do prowadzenia zajęć w tej formie.*

2.3 Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry, motywuje nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych oraz sprzyja umiędzynarodowieniu kadry naukowo-dydaktycznej.

2.4 Jednostka prowadzi badania naukowe w zakresie obszaru/obszarów wiedzy, odpowiadającego/odpowiadających obszarowi/obszarom kształcenia, do którego/których został przyporządkowany kierunek, a także w dziedzinie/dziedzinach nauki oraz dyscyplinie/dyscyplinach naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.*

2.5 Rezultaty prowadzonych w jednostce badań naukowych są wykorzystywane w projektowaniu i doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz w jego realizacji.

1. Ocena kryterium 2 - w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi.

2.1

Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymaganiom określonym w przepisach prawa. Analiza spełnienia wymagań dotyczących minimum kadrowego obejmuje posiadane tytuły i stopnie naukowe, specjalizację naukową oraz dorobek naukowy nauczycieli akademickich, a także obciążenia dydaktyczne w bieżącym roku akademickim, złożone oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego ocenianego kierunku studiów oraz ich zatrudnienie Uczelni.

Minimum kadrowe powinno spełniać warunki określone w rozporządzeniu stanowiącym poz. 4 Załącznika nr 1 raportu. W związku z powyższym, do minimum kadrowego kierunku *zarządzanie* prowadzonego na poziomie studiów I stopnia, zalicza się spośród 10 osób zgłoszonych przez Uczelnię, 9 osób, w tym 3 samodzielnych nauczycieli akademickich oraz 6 doktorów, gdyż posiadają zapewniającą realizację programu studiów dorobek naukowy w obszarze wiedzy, odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie dyscypliny naukowej, do której odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku, co stanowi spełnienie wymagań określonych w § 12 ust 1 rozporządzenia, o którym mowa w Załączniku nr 1 do raportu z wizytacji. Osoby zaliczone do minimum kadrowego posiadają dorobek naukowy z dyscypliny nauki o zarządzaniu (1 profesor, 1 doktor habilitowany i 5 doktorów) oraz z dyscypliny finanse (1 doktor habilitowany i 1 doktor). Jedna z osób wskazanych przez Uczelnię do minimum kadrowego nie może być zaliczona do tego minimum, bowiem brak jest zaświadczenia o równoważności dyplomu uzyskanego za granicą z polskim dyplomem.

Osoby zaliczone do minimum kadrowego zostały zatrudnione w Uczelni w pełnym wymiarze czasu pracy, a zatem spełnione zostały wymagania określone w art. 9a ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz w § 13 ust. 1 rozporządzenia, o którym mowa w Załączniku nr 1.

Analiza obciążeń dydaktycznych nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe wykazała, iż wszyscy spełniają warunki określone w § 13 ust. 2 tego rozporządzenia.

W wyniku weryfikacji akt osobowych osób stanowiących minimum kadrowe stwierdza się, iż wszystkie teczki zawierają dokumentację poświadczającą uzyskanie stopni i tytułów naukowych. Dokumenty dotyczące nawiązania stosunku pracy (umowy o pracę) zawierają informacje o Uczelni, jako podstawowym miejscu pracy zgodnie z art. 119 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

W związku z analizą dokumentacji, a w szczególności oświadczeń o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego stwierdzono, iż osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają także warunki określone w art. 112a ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, co potwierdzają również dane zawarte w „Zintegrowanym systemie informacji o nauce i szkolnictwie wyższym POL-on”.

Oceniany kierunek *zarządzanie* został przyporządkowany do obszaru nauk społecznych, dziedziny nauk ekonomicznych, dyscyplin: nauk o zarządzaniu, ekonomii i finansów. A zatem stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe, do liczby studentów kierunku powinien spełniać wymagania określone w § 17 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia określonego w poz. 4 Załącznika nr 1 raportu.

Na ocenianym kierunku studiuje 260 osób. Stosunek ten wynosi 1: 29 przy obowiązującym

granicznym 1:120 – dla kierunków studiów w obszarze nauk społecznych, zatem wymagania w tym zakresie zostały spełnione.

2.2

Zajęcia na wizytowanym kierunku prowadzi 28 osób w tym 9 tworzących minimum kadrowe. Dorobek osób z minimum kadrowego obejmuje różne specjalności naukowe, w tym marketing, zarządzanie kadrami, zarządzanie strategiczne, zarządzanie logistyczne, zarządzanie finansami. Ten zespół uzupełniają nauczyciele akademicy spoza minimum kadrowego. Do tej grupy należy 11 doktorów (w tym 4 reprezentuje dyscyplinę nauki o zarządzaniu, 2 finanse, 1 ekonomię, 2 prawo, 1 filozofię i 1 psychologię) i 7 osób bez stopni naukowych z kwalifikacjami z zakresu: zarządzania, ekonomii, socjologii, filologii i kultury fizycznej. Wiele z tych osób posiada doświadczenie zawodowe właściwe dla kierunku studiów, ale ze względu na profil ogólnoakademicki nie przygotowano kompletnych informacji na ten temat. Potwierdzenie tego doświadczenia uzyskano na spotkaniu z kadrą dydaktyczną i na wizytowanych zajęciach. W sumie grono nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku jest dostatecznie liczne i różnorodne pod względem kwalifikacji, by zapewnić możliwość realizacji efektów kształcenia i treści programowych. Zajęcia są dobrze obsadzone. Jedyne stwierdzone odstępstwo od tej zasady to powierzenie wykładu z socjologii osobie bez stopnia naukowego. Można też sądzić, że wprowadzenie praktycznego profilu kształcenia nie wymusi drastycznych zmian kadrowych. Kształcenia na odległość nie jest prowadzone.

2.3

Zasady polityki kadrowej są uregulowane kilkoma procedurami Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. Obejmują one między innymi nabór pracowników na podstawie konkursu, oceny okresowe, wsparcie rozwoju naukowego i reguły obsady zajęć dydaktycznych.

Wsparcie rozwój kadry naukowo-dydaktycznej polega m.in. na:

- finansowaniu publikacji w czasopismach i monografiach i udziału w konferencjach naukowych,
- umożliwieniu publikacji w czasopismach i monografiach afiliowanych przez SAN,
- finansowaniu projektów i grantów wewnętrznych,
- stypendiach naukowych,
- współpracy międzynarodowej z Clark University.

Potwierdzenie takiego wsparcia uzyskano na spotkaniu z kadrą prowadzącą zajęcia na ocenianym kierunku.

Dla młodej kadry prowadzone są doskonałe kursy pedagogiczne.

Oceny okresowe przeprowadza się co 4 lata. Obejmują one: ocenę dorobku naukowego i dydaktycznego oraz zaangażowanie w sprawy organizacyjne Uczelni. Istotne instrumenty oceny pracy dydaktycznej to hospitacje i ankiety studenckie. Wyniki oceny okresowej nauczycieli akademickich są uwzględniane przy planowaniu obsady zajęć dydaktycznych oraz w polityce awansowej. W wypadku oceny negatywnej analizuje się jej przyczyny i możliwe są działania prowadzące do nieprzedłużenia umowy o pracę.

Polityka ta jest celowa i poprawna. Oczywiście też uwzględnia skalę działalności i możliwości finansowe Uczelni.

2.4

Kadra naukowa ocenianego kierunku prowadzi badania naukowe w większości w ramach dyscyplin nauk o zarządzaniu, często powiązane z finansami, logistyką i ekonomią. Dominują następujące kierunki badań: kultura organizacyjna przedsiębiorstw, zarządzanie wiedzą, kierowanie zasobami ludzkimi, a zwłaszcza zespołami, zarządzanie przedsiębiorstwem, formy organizacyjne przedsiębiorstw, funkcjonowanie administracji publicznej, analiza finansowa przedsiębiorstw, obsługa klienta i wirtualizacja obsługi klienta. Wyniki badań są publikowane w większości we własnym czasopiśmie „Przedsiębiorczość i Zarządzanie” i w monografiach wydawanych w Społecznej Akademii Nauk. Wspomniane czasopismo wychodzi nieregularnie. W latach 2011-2015 było od 2 do 8 numerów rocznie. W tym samym okresie wydano też 3 monografie z zakresu zarządzania

przygotowane z udziałem pracowników Wydziału. Obecnie realizowany jest zespołowo grant NCN z zakresu zarządzania kadrami i także zespołowy projekt finansowany ze środków Uczelni, dotyczący stylów zarządzania. W 2014 Wydział zorganizował konferencję naukową dotyczącą zarządzania rozwojem lokalnym i regionalnym.

Są pewne trudności z przypisaniem działalności naukowej do ocenianego kierunku w jednostce, bo każda osoba zaliczona do minimum kadrowego (a ich udział w badaniach jest dominujący) jest także zaliczana do minimum kadrowego innego kierunku w tej samej Uczelni. Afiliacja publikacji dotyczy Uczelni, a więc niekoniecznie jednostki tego kierunku. Pomimo to działalność naukową można uznać za dość dobrze rozwiniętą i tematycznie dobrze związaną z dyscyplinami naukowymi, na których oparto opis efektów kształcenia.

2.5

Badania naukowe są tematycznie dobrze związane z treściami programowymi kierunku zarządzanie oraz solidnie wspierają realizację efektów kształcenia poprzez wzbogacanie treści programowych. Są też przypadki udziału studentów w badaniach i publikacji z ich udziałem. Badania powinny także dawać podstawy do innowacji dydaktycznych, ale tego rodzaju inicjatywy w SAN zwykle konkretyzuje się na szczeblu ogólnouczelnianym i tam składają się na nie wyniki badań naukowych związanych z różnymi wydziałami.

3. Uzasadnienie

Na ocenianym kierunku zostały spełnione wymogi minimum kadrowe. Zajęcia prowadzi dobry zespół nauczycieli akademickich wystarczający do realizacji efektów kształcenia. Polityka kadrowa i badania naukowe dobrze wspierają proces kształcenia.

3. Zalecenia

Włączyć do badań naukowych szersze grono nauczycieli akademickich związanych z kierunkiem..

3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia

3.1 Jednostka współpracuje z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym, w tym z pracodawcami i organizacjami pracodawców, w szczególności w celu zapewnienia udziału przedstawicieli tego otoczenia w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji, organizacji praktyk zawodowych, w przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku praktyki te zostały uwzględnione.*

3.2 W przypadku prowadzenia studiów we współpracy lub z udziałem podmiotów zewnętrznych reprezentujących otoczenie społeczne, gospodarcze lub kulturalne, sposób prowadzenia i organizację tych studiów określa porozumienie albo pisemna umowa zawarta pomiędzy uczelnią a danym podmiotem.*

1. Ocena kryterium 3 – w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

3.1.

Współpraca Wydziału Zamiejscowego SAN w Belchatowie z otoczeniem społecznym i gospodarczym realizowana jest w kilku formach. Oparta jest ona na porozumieniach o współpracy podpisanych z podmiotami gospodarczymi, w szczególności z firmami zrzeszonymi w Belchatowskim Stowarzyszeniu Przedsiębiorców, instytucjami działającymi w sferze administracji publicznej, urzędami wszystkich gmin w powiecie belchatowskim, organami i instytucjami bezpieczeństwa publicznego, wydziałami oświaty oraz wieloma szkołami różnych szczebli. Porozumienia te przewidują udział przedstawicieli ich sygnatariuszy w prowadzeniu zajęć dydaktycznych, opiniowanie założeń i treści programowych, jak również udostępnianie miejsc praktyk dla studentów.

Współpraca z przedstawicielami otoczenia społecznego, gospodarczego i kulturalnego polega także na ich udziale w organizowanych przez Wydział w każdym roku trzech konferencjach naukowych. Dwie z nich poświęcone są zagadnieniom pedagogicznym i jedna problematyce zarządzania i administracji. Systematyczna współpraca w podmiotami otoczenia pozwala na poznanie

oczekiwań partnerów wobec potencjalnych pracowników, a tym samym umożliwia profilowanie przyszłych kompetencji zawodowych studentów.

Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego biorą także udział w opracowywaniu koncepcji kształcenia i określaniu efektów kształcenia. Interesariusze zewnętrzni zostali włączeni w proces projektowania efektów kształcenia. Biorą oni udział w pracach Wydziałowej Komisji ds. Programów i Jakości Kształcenia. Za ich pośrednictwem zbierane są opinie przedstawicieli otoczenia społecznego i gospodarczego Wydziału i przedstawiane na spotkaniach grup roboczych poszczególnych kierunków. Szczególne znaczenia ma pozyskiwanie opinii od przyszłych pracodawców absolwentów Wydziału. Dotychczas konsultowano z nimi koncepcję kształcenia na ocenianym kierunku studiów, efekty kształcenia uwzględnione w programie kształcenia, ofertę specjalności, ofertę przedmiotów specjalnościowych. Przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych zgłaszali wnioski, które zostały uwzględnione w ostatecznym kształcie programu kształcenia na kierunku *zarządzanie*. W szczególności wyrażali opinie dotyczące zgodności koncepcji kształcenia z wymogami rynku pracy i oczekiwaniami otoczenia społecznego i gospodarczego oraz weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych w toku realizacji praktyk zawodowych. Wnioski z wyrażonych opinii są podstawą tworzenia rekomendacji do doskonalenia programów kształcenia.

W ramach współpracy z podmiotami otoczenia społecznego i gospodarczego tworzona jest także oferta praktyk zawodowych i staży dla studentów ocenianego kierunku studiów. W roku akademickim 2014/2015 studenci kierunku *zarządzanie* uczestniczyli w płatnych stażach zawodowych w ramach projektu Program Rozwoju Kompetencji Zawodowych i Interpersonalnych Społecznej Akademii Nauk współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej, których celem było nabycie umiejętności i doświadczenia praktycznego z rozszerzeniem wiedzy z zakresu zarządzania oraz nabycie kompetencji zawodowych.

Jednostka prowadząca oceniany kierunek realizuje współpracę z otoczeniem społecznym i gospodarczym, w tym z pracodawcami i organizacjami pracodawców, której przedmiotem jest zapewnienie udziału przedstawicieli tego otoczenia w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji oraz organizacji praktyk zawodowych.

3.2

Jednostka nie prowadzi na ocenianym kierunku studiów z udziałem podmiotów zewnętrznych reprezentujących otoczenie społeczne i gospodarcze.

3. Uzasadnienie

Wydział Zamiejscowy SAN w Bełchatowie prowadzi współpracę z otoczeniem społecznym i gospodarczym. Współpraca ta obejmuje w szczególności wsparcie Uczelni w określaniu efektów kształcenia i weryfikacji oraz ocenie stopnia ich realizacji. Interesariusze zewnętrzni biorą udział w pracach Wydziałowej Komisji ds. Jakości i Programów Kształcenia. Współpraca z przedsiębiorstwami i instytucjami dotyczy także realizacji praktyk zawodowych.

Jednostka nie prowadzi natomiast na ocenianym kierunku studiów we współpracy lub z udziałem podmiotów zewnętrznych reprezentujących otoczenie społeczne, gospodarcze lub kulturalne.

4. Zalecenia

Należałoby rozważyć zalecenie, dotyczące rozwijania form współpracy w zakresie prowadzenia zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym, w związku z planowanym kształceniem na profilu praktycznym

4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, a także prowadzenie badań naukowych

4.1 Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym laboratoriów badawczych ogólnych i specjalistycznych są dostosowane do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku, tj. liczby studentów oraz do prowadzonych badań naukowych. Jednostka zapewnia studentom dostęp do laboratoriów w celu wykonywania zadań wynikających z programu studiów oraz udziału w badaniach.*

4.2 Jednostka zapewnia studentom ocenianego kierunku możliwość korzystania z zasobów

bibliotecznych i informacyjnych, w tym w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach, oraz do Wirtualnej Biblioteki Nauki.*

4.3 W przypadku, gdy prowadzone jest kształcenie na odległość, jednostka umożliwi studentom i nauczycielom akademickim dostęp do platformy edukacyjnej o funkcjonalnościach zapewniających co najmniej udostępnianie materiałów edukacyjnych (tekstowych i multimedialnych), personalizowanie dostępu studentów do zasobów i narzędzi platformy, komunikowanie się nauczyciela ze studentami oraz pomiędzy studentami, tworzenie warunków i narzędzi do pracy zespołowej, monitorowanie i ocenianie pracy studentów, tworzenie arkuszy egzaminacyjnych i testów.

1. Ocena kryterium 4 - w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

4.1

Wydział Zamiejscowy w Belchatowie korzysta z pomieszczeń Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych numer 3 w Belchatowie. Umowę najmu zawarto w 2013 roku. Do dyspozycji jest 20 standardowych sal dydaktycznych, w tym 1 z 500 miejscami (aula), 2 po 120-130 miejsc i 17 po 28 do 40 miejsc. W 12 z tych sal są projektory multimedialne. Ponadto w tym samym obiekcie Wydział dysponuje 6 salami komputerowymi po 15 stanowisk. Na mocy porozumienia zawartego z Powiatowym Centrum Sportu w Belchatowie studenci mają możliwość korzystania w ramach zajęć z hali sportowej, lodowiska, basenu, siłowni i sali fitness.

W salach komputerowych zainstalowano oprogramowanie MS Office, programy graficzne Corell i AutoCad, pakiety finansowo-księgowo Symfonia (wersja 30 dniowa – trochę mało, szkoda że tylko wersja trial) i Płatnik (wersja bezpłatna), Internetowy System Obsługi Firmy isof.pl i system Expert WMS. Jest dostęp do szerokopasmowego Internetu oraz oprogramowanie antywirusowe.

ISOF jest zaawansowanym systemem zapewniającym pełną obsługę firm dowolnej branży. Obejmuje wszystkie, standardowe obszary funkcjonowania każdej firmy, takie jak: Zamówienia, Sprzedaż, Magazyny, Rachunkowość. Zawiera jednocześnie obsługę szeregu najnowszych technologii biznesowych stosowanych w oprogramowaniu dla przedsiębiorstw: CRM, DMS, Logistykę czy Portale Zamówieniowy, Serwisowy i Dokumentowy.

Każdy ze studentów ma dostęp do legalnego oprogramowania firmy Microsoft dzięki współpracy Uczelni w ramach MSDN Academic Alliance oraz ma możliwość ukończenia na preferencyjnych warunkach finansowych specjalistycznych kursów z zakresu certyfikatów Microsoft. Poza zajęciami jedna pracownia komputerowa jest udostępniona studentom.

Studenci wizytowanego kierunku mają do dyspozycji sale dydaktyczne, w których realizowane są zajęcia wykładowe oraz ćwiczeniowe. Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA pozytywnie odnosili się do infrastruktury dydaktycznej Uczelni, wskazując iż jest ona dostosowana do ich potrzeb. Studenci mają możliwość korzystania z pomieszczeń Uczelni także poza godzinami zajęć dydaktycznych. Szczególnie wysoko studenci ocenili dostępną infrastrukturę sportową Uczelni. Umieszczenie Uczelni w budynku, w którym znajduje się także liceum ogólnokształcące, w ocenie studentów nie sprawia żadnego problemu, ze względu na fakt, że zajęcia odbywają się w trybie niestacjonarnym – gdy nie ma lekcji dla uczniów liceum. Sale dydaktyczne zostały wyposażone w sprzęt multimedialny, wykorzystywany podczas zajęć.

4.2

Studenci ocenianego kierunku korzystają z Wydziałowej Biblioteki SAN i z Biblioteki Pedagogicznej w Belchatowie. Biblioteka Pedagogiczna ma ponad 150 tys. woluminów, ale tylko nieduża część odpowiada potrzebom ocenianego kierunku. Są jednak na miejscu podręczniki wskazywane w sylabusach. Są też wydawnictwa naukowe SAN, ale nie ma prac naukowych innych uczelni. Dokonuje się zakupów uzupełniających ze środków SAN (w ubiegłym roku około 850 pozycji książkowych). Także Uczelnia finansuje prenumeratę „Gazety Prawnej” i czasopisma „Personel i Zarządzanie” w wersji elektronicznej. Biblioteka ta zapewnia też dostęp do baz elektronicznych dostępnych z biblioteki łódzkiej, w tym do Wirtualnej Biblioteki Nauki oraz i-BUK, gdyż sięga tu uczelniana sieć wewnętrzna. Dostęp do baz studenci mają też z domowych komputerów. Dostęp do większości pozycji zawartych w sylabusach zapewnia baza i-BUK.

Biblioteka w Belchatowie jest czynna od poniedziałku do piątku (9.00-17.30) i w te soboty, kiedy są zjazdy na zajęcia (8.00-14.00). Zbiory dostępne są w kompleksie budynków, w którym

odbywają się zajęcia dydaktyczne. Brak czytelni.

Biblioteka w Łodzi ma kilkadziesiąt tysięcy woluminów, 72 tytuły czasopism, w tym ponad 20 jednoznacznie zgodnych z potrzebami kierunku, dostęp do WBN, eIFL Direct i i-BUK, prac naukowe 23 współpracujących uczelni. Uzupełnienia zbiorów są intensywne – po około 200 pozycji miesięcznie. Jest dostęp on-line do biblioteki Clark University. Obie biblioteki (łódzka i bełchatowska) mają katalogi elektroniczne systemu Libra 2000. Zamówienia z biblioteki łódzkiej dostarczane są do Bełchatowa w kilka dni.

Studenci pozytywnie odnoszą się do księgozbioru, jego dostępności i aktualności. W ich ocenie wszystkie pozycje, które są wskazywane jako literatura przedmiotu/uzupełniająca w sylabusach poszczególnych przedmiotów – są dostępne w Bibliotece. Studenci mają możliwość zgłoszenia zapotrzebowania na dodatkową literaturę. Biblioteka dysponuje także zasobami elektronicznymi, które są dostępne dla studentów. Studenci zostali poinformowani o takiej możliwości, ale jak do tej pory stopień wykorzystania źródeł elektronicznych nie był wysoki (studenci wskazali, że nie mieli takiej potrzeby).

4.3

W ramach kierunku nie jest prowadzone kształcenie na odległość, tym niemniej w ramach wewnętrznej platformy informatycznej studentom są udostępniane dodatkowe materiały dydaktyczne. Studenci pozytywnie odnoszą się do tej praktyki, wskazując na dogodnie opracowany interfejs platformy. Nauczyciele akademicki zwykle wykorzystują platformę do zamieszczania prezentacji oraz materiałów wykorzystanych podczas zajęć dydaktycznych.

3. Uzasadnienie

Jest dobra infrastruktura dydaktyczna, w tym dobrze funkcjonujące, uzupełniające się biblioteki.

4. Zalecenia

Należy zorganizować czytelnię w Bełchatowie.

5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy

5.1 Pomoc naukowa, dydaktyczna i materialna sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów, poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i skutecznym osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia oraz zdobywaniu umiejętności badawczych, także poza zorganizowanymi zajęciami dydaktycznymi. W przypadku prowadzenia kształcenia na odległość jednostka zapewnia wsparcie organizacyjne, techniczne i metodyczne w zakresie uczestniczenia w e-zajęciach.*

5.2 Jednostka stworzyła warunki do udziału studentów w krajowych i międzynarodowych programach mobilności, w tym poprzez organizację procesu kształcenia umożliwiającą wymianę krajową i międzynarodową oraz nawiązywanie kontaktów ze środowiskiem naukowym.*

5.3 Jednostka wspiera studentów ocenianego kierunku w kontaktach ze środowiskiem akademickim, z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy, w szczególności, współpracując z instytucjami działającymi na tym rynku.*

5.4 Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia oraz w badaniach naukowych.

5.5 Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów.

1. Ocena kryterium 5 – w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

5.1.

Podczas spotkania z ZO PKA studenci podkreślili zaangażowanie nauczycieli akademickich w prowadzenie zajęć, pozytywnie oceniając zapewnianą opiekę naukową i dydaktyczną. Opieka dydaktyczna, to oprócz zajęć także obecność nauczycieli akademickich na dyżurach i konsultacjach – w tym poprzez system informatyczny. Opieka naukowa nad studentami jest realizowana poprzez

seminaria dyplomowe, czy działalność koła naukowego. Działalność funkcjonującego w ramach kierunku koła naukowego koncentruje się w szczególności na działalności społecznej oraz związanej z poprawą pozycji zawodowej studentów na rynku pracy. Uwzględniając, iż prowadzone są tylko studia I stopnia, aktywność naukowa studentów w ramach koła jest niższa, tym niemniej pozytywnie należy ocenić wysiłki studentów, a także opiekuna koła w zakresie organizacji przedsięwzięć pozadydaktycznych.

Bieżące wsparcie w rozwiązywaniu problemów pojawiających się w trakcie studiów studenci mogą uzyskać od Prodziekana ds. studenckich, w drodze bieżących spotkań i konsultacji. Droga nieformalna została wskazana przez studentów jako najbardziej preferowana. Istnieje również możliwość złożenia formalnej skargi lub wniosku, tym niemniej do tej pory tego typu środki nie były wykorzystywane przez studentów. Władze dziekańskie cyklicznie organizują spotkania z ogółem studentów, celem omówienia bieżących spraw. Praktykę tę należy ocenić pozytywnie.

Uczelnia zapewnia studentom dostęp do wszystkich świadczeń pomocy materialnych określonych w art. 173 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Zasady ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu pomocy materialnej dla studentów reguluje regulamin pomocy materialnej który ustalony został w porozumieniu z uczelnianym organem samorządu studenckiego. Organami uprawnionymi do rozpatrywania wniosków stypendialnych jest Wydziałowa Komisja Stypendialna oraz Odwoławcza Komisja Stypendialna – funkcjonująca na poziomie całej Uczelni. W skład komisji wchodzi studenci delegowani przez samorząd studencki i pracownicy Uczelni, przy czym studenci stanowią większość składu komisji, zgodnie z art. 177 ust. 3 Ustawy.

5.2.

Uczelnia oferuje studentom dobre warunki do nauki języków obcych, umożliwiając udział w zajęciach lektoratowych, prowadzonych na zróżnicowanych stopniach zaawansowania. Program studiów składa się także z przedmiotów fakultatywnych, prowadzonych w języku angielskim. Tym niemniej, ze względu na fakt, iż studia prowadzone są w trybie niestacjonarnym, a studenci łączą je z pracą zawodową – ich możliwości wyjazdu za granicę są ograniczone. Studenci mają dostęp do podstawowych informacji o programach wymian międzynarodowych poprzez stronę Uczelni, a także informacje przekazywane przez koordynatora ds. współpracy międzynarodowej.

5.3.

Studenci są wspierani w kontaktach z otoczeniem społecznym i gospodarczym, w procesie wchodzenia na rynek pracy oraz poprawiania swojej pozycji zawodowej, w szczególności przez Biuro Karier. Biuro to organizuje staże, akcje rekrutacyjne oraz szkolenia przygotowujące do aktywnego i skutecznego poszukiwania pracy. Studenci dostrzegają działania Biura Karier i uczestniczą w niektórych jego aktywnościach. Popularnością cieszy się możliwość skonsultowania dokumentów aplikacyjnych (CV), z doradcami zawodowymi z Biura Karier.

Studenci podczas spotkania z ZO PKA podkreślili, że są zadowoleni z ilości oraz częstotliwości informacji, jakie otrzymują ze strony Biura Karier. Wielu studentów wykorzystuje oferty staży i praktyk, jakie proponuje im Uczelnia oraz Wydział. Organizowane są także spotkania z pracodawcami, w tym z absolwentami Uczelni oraz Wydziału. Studenci wyrażali pozytywne opinie o możliwościach stwarzanych przez Uczelnię i Wydział w zakresie działalności organizacyjnej, charytatywnej oraz wspomagania działalności naukowej studentów.

5.4.

W ramach Uczelni przyjęto zasadę, iż do studentów z niepełnosprawnościami kierowano są instrumenty wsparcia indywidualnego. Wśród tych instrumentów należy wymienić dostosowanie organizacji zajęć dydaktycznych do potrzeb takich studentów, dostosowanie form egzaminowania, wsparcie w dotarciu do budynku Uczelni, a także w poruszaniu się po nim. Studenci posiadający odpowiednie orzeczenie lekarskie mogą ubiegać się o stypendium dla osób niepełnosprawnych. Mogą także skorzystać z regulaminowej instytucji Indywidualnej Organizacji Studiów (IOS). Ta instytucja pozwala studentom m.in. na dostosowanie terminów zaliczeń i egzaminów do indywidualnych potrzeb. Studenci, którzy korzystają z IOS są zobowiązani do osiągnięcia wszystkich założonych efektów kształcenia, przewidzianych dla ich toku studiów.

Tym niemniej budynek Uczelni nie jest w pełni przystosowany do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. W budynku brakuje wind oraz specjalnych oznaczeń stopni.

W ramach Uczelni nie została wdrożona jednolita polityki dot. traktowania studentów z niepełnosprawnościami. Obecnie działania mają charakter nieskoordynowany i z założenia dostosowany do potrzeb konkretnego studenta. Za słuszną należy uznać indywidualizację działań, tym niemniej opracowanie ogólnej polityki pozwoliłoby na stosowanie wspólnych zasad niezależnie od tego kto sprawują opiekę nad studentami.

5.5.

Jako podstawowe narzędzie wsparcia opieki dydaktycznej należy wymienić wewnętrzną platformę informatyczną Uczelni. W ramach platformy studenci mają możliwość bieżącego sprawdzenia kwestii organizacyjnych związanych ze swoim tokiem kształcenia. Platforma umożliwia podgląd planu zajęć, wyników egzaminów. Ważny element platformy stanowi także część informacyjna zawierająca dokumenty i instrukcje poświęcone prawom i obowiązkom studentów, zasadom realizacji studiów oraz bieżącym sprawom organizacyjnym, takim jak harmonogram zajęć, dyżury wykładowców, organizacja sesji egzaminacyjnej. Studenci pozytywnie odnoszą się do obsługi administracyjnej, wskazując na jej rzetelność i kompetencje. Informacje przekazywane są szybko, natomiast wnioski studentów rozpatrywane są bez zbędnej zwłoki.

3. Uzasadnienie

Zastosowany system pomocy naukowej, dydaktycznej i materialnej pozwala stwierdzić, że został on stworzony w sposób zapewniający studentom rozwój naukowy, społeczny i zawodowy. Uczelnia stwarza studentom wsparcie w kontaktach z otoczeniem społecznym poprzez działania Biura Karier. Studenci pozytywnie odnieśli się do obsługi administracyjnej. Również stworzony administracyjny system informatyczny należy ocenić jako adekwatny do potrzeb studentów i wspomagający organizację ich procesu dydaktycznego.

4. Zalecenia

Rekomendowane jest podjęcie działań w skali całej Uczelni, mających na celu opracowanie spójnej polityki traktowania studentów z niepełnosprawnościami, w formie dokumentu, z którym zostanie zapoznana administracja Uczelni. Powyższy dokument, a w szczególności przeszkolenie administracji co do opracowanych zasad, pozwoli na stosowanie jednolitych instrumentów wsparcia w stosunku do studentów z niepełnosprawnościami.

6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów

6.1 Jednostka, mając na uwadze politykę jakości, wdrożyła wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, umożliwiający systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów mający na celu ich doskonalenie, przy uwzględnieniu:*

6.1.1 projektowania efektów kształcenia i ich zmian oraz udziału w tym procesie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, *

6.1.2 monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania,

6.1.3 weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć, w tym zapobiegania plagiatom i ich wykrywania, *

6.1.4 zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów,

6.1.5 wykorzystania wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia, *

6.1.6 kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów, oraz prowadzonej polityki kadrowej, *

6.1.7 wykorzystania wniosków z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej,

6.1.8 zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej oraz środków wsparcia dla studentów,
 6.1.9 sposobu gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia,
 6.1.10 dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach.
 6.2. Jednostka dokonuje systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także wykorzystuje jej wyniki do doskonalenia systemu.

1. Ocena kryterium 6 – w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi.

6.1

W Społecznej Akademii Nauk w Łodzi funkcjonuje system zarządzania jakością kształcenia. Pierwsze działania w tym zakresie miały miejsce w 2003 r., w roku 2015 natomiast zmodyfikowano cele, podmioty i zadania wewnętrznego systemu zarządzania jakością kształcenia. Wszystkie działania w ramach WSZJK oraz wynikające z systemu harmonogramy realizacji działań, ze wskazaniem osób odpowiedzialnych za ich wdrożenie są w Uczelni dokumentowane. Analiza treści Uchwał Senatu pozwala na stwierdzenie, że przyjęty na jej podstawie WSZJK zawiera podstawowe elementy wymagane dla tego typu instrumentów doskonalenia jakości kształcenia. Uchwały określają strukturę Wewnętrznego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia, jego zadania dotyczące zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia oraz procedury, poprzez które realizuje się przyjęte zadania Systemu. Rozwiązania te dotyczą zarówno całej Uczelni, jak i jej poszczególnych Wydziałów. Nadzór nad wdrożeniem i funkcjonowaniem Systemu sprawuje Rektor, na poziomie Wydziału – Dziekan.

Dla realizacji zadań wynikających z Systemu została powołana Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia (UKJK), której przewodniczy Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia w składzie której znajdują się 3 przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych), Wydziałowa Komisja ds. Programowych i Jakości Kształcenia (WKPJK), Dział Jakości Kształcenia (wyspecjalizowana jednostka centralna, która pełni funkcję koordynującą działania realizowane w ramach WSZJK na każdym z Wydziałów). W ramach obowiązującego na Wydziale WSZJK zapewniono stały przepływ informacji pomiędzy tymi jednostkami. System przewiduje także działania realizowane wspólnie przez Komisję Wydziałową, Komisję Uczelnianą i Dział Jakości Kształcenia.

Treść Uchwały Senatu określa podstawowe zasady funkcjonowania WSZJK w Uczelni i w jej podstawowych jednostkach organizacyjnych. Przywołane w Uchwale z 2015 r. obszary jakości stanowią uszczegółowione narzędzie kształtowania kultury jakości w całej Szkole oraz jej jednostkach. Obecnie opracowano 18 procedur dla kluczowych zadań oraz wzory dokumentów. Są to następujące procedury: nabór kandydatów na studia (P-01), tworzenie i modyfikowanie programów kształcenia oraz obsada zajęć dydaktycznych (P-02), opracowanie materiałów dydaktycznych (P-03), rozwój naukowy pracowników akademickich, udział w szkoleniach wewnętrznych oraz dokumentacja dotycząca rozwoju naukowego (P-04), ocena osiągnięć i nagradzanie pracowników akademickich oraz jednostek naukowo-dydaktycznych (P-05), organizacja, warunki technodydaktyczne i realizacja procesu kształcenia (P-06), ocena warunków technodydaktycznych, obsługi administracyjnej oraz organizacji procesu kształcenia dokonywana przez studentów (P-07), prowadzenie hospitacji zajęć dydaktycznych (P-08), ocena jakości zajęć dydaktycznych i pracy wykładowców dokonywana przez studentów tzn. Ankietyzacja (P-09), określenie efektów kształcenia, monitorowanie i weryfikacja osiągniętych przez studentów efektów kształcenia (P-10), realizacja praktyk studenckich (P-11), weryfikacja jakości prac dyplomowych (P-12), śledzenie losów zawodowych absolwentów i zasady monitorowania rynku pracy (P-13), weryfikacja, modyfikacja i doskonalenia WSZJK (P-14), przeprowadzanie postępowań konkursowych na stanowiska nauczycieli akademickich (P-15), przeprowadzanie postępowania w sprawie skarg i wniosków zgłaszanych przez studentów (P-16), przeprowadzanie postępowania w sprawie skarg i wniosków zgłaszanych przez pracowników (P-17) oraz gromadzenie informacji i wykorzystanie danych uzyskanych w wyniku badania jakości kształcenia (P-18).

Dla sprawnego funkcjonowania WSZJK istotne znaczenie mają opracowane przez Dział Jakości Kształcenia: raport z badania jakości zajęć dydaktycznych i pracy wykładowców (Bełchatów

2014/2015; 2016/2016), weryfikacja efektów kształcenia po pełnym cyklu kształcenia rozpoczętym w roku akademickim 2012/2013, wyniki badania jakości pracy kadry dydaktycznej i zajęć dydaktycznych prowadzonych na Wydziale Zamiejscowym w Bełchatowie (semestr zimowy 2015/2016, semestr letni i zimowy 2014/2015) oraz sporządzania co roku informacja Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia o realizacji najważniejszych obszarów obejmujących proces kształcenia, w szczególności wyniki oceny zajęć przez studentów oraz ocena osiągniętych efektów kształcenia każdego przedmiotu przez prowadzących zajęcia.

Działania zmierzające do zapewnienia wysokiej jakości kształcenia na kierunku *zarządzanie* w Wydziale Zamiejscowym w Bełchatowie zostały oparte na szczegółowo opisanych w Wydziałowym Systemie Zarządzania Jakością Kształcenia 18 procedurach, w tym m.in. procedurę weryfikacji, modyfikacji i doskonalenia WSZJK (procedura P-14), a więc mającą kluczowe znaczenie dla skutecznego funkcjonowania systemu.

Zakres zadań, uprawnień i odpowiedzialności tych jednostek jest spójny. Przejrzysty jest proces podejmowania decyzji w sprawach związanych z monitorowaniem, oceną i doskonaleniem jakości programu kształcenia, w tym osiągniętych przez studentów efektów kształcenia.

Analiza i ocena całej dokumentacji związanej z monitorowaniem, oceną i doskonaleniem jakości programu i procesu kształcenia, w tym dokumentacji Dziekana Wydziału, informacji pozyskanych w toku spotkań z pracownikami prowadzącymi zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia, prac przejściowych oraz prac dyplomowych potwierdza, że wyniki corocznej oceny stopnia osiągnięcia efektów kształcenia są wykorzystywane do doskonalenia tych efektów.

Określone wyżej różne formy działań podporządkowanych doskonaleniu zakładanych efektów kształcenia, co wynika z oceny przedłożonej dokumentacji, charakteryzuje systematyczność. W realizacji przeglądów programów kształcenia i podejmowanych działań doskonalących uczestniczą, zgodnie z zakresem swojego działania, wymienione wcześniej jednostki tworzące strukturę zarządzania procesem dydaktycznym.

6.1.1.

Proces projektowania efektów kształcenia związanych z tworzeniem nowych kierunków studiów, specjalności, ewentualnych zmian i modyfikacji już realizowanych specjalności, a także udział w tym procesie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych jest regulowany przez WSZJK. Określają go procedury: P-02 (*Tworzenie i modyfikowanie programów kształcenia oraz obsada zajęć dydaktycznych*) oraz P-10 (*Określenie efektów kształcenia, monitorowanie i weryfikacja osiągniętych przez studentów efektów kształcenia*), a także P-13 (*Śledzenie losów zawodowych absolwentów i zasady monitorowania rynku pracy*). Zgodnie tymi procedurami w opracowaniu koncepcji kształcenia lub wprowadzaniu w niej modyfikacji uwzględnia się m.in.: wytyczne Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia, wyniki badań rynku pracy i konsultacji z pracodawcami, sugestie studentów zgłaszane poprzez Samorząd Studencki, wnioski z wyników badań i analiz prowadzonych w ramach badania jakości kształcenia, rekomendacje interesariuszy zewnętrznych zaangażowanych w tworzenie i doskonalenia programów kształcenia. Analiza przedstawionej podczas wizytacji dokumentacji pozwala na stwierdzenie, iż w opracowaniu koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku, uwzględniono konsultacje z przedstawicielami środowiska zewnętrznego oraz wewnętrznego. Zostali oni zaangażowani w te działania w sposób systemowy i sformalizowany. Interesariusze zewnętrzni zostali włączeni w proces projektowania efektów kształcenia poprzez udział w pracach Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia.

Przedstawione podczas wizytacji sprawozdania ze spotkań Komisji potwierdzają, że ich opinie o programie kształcenia zostały wykorzystywane do modyfikacji tych programów, jak np.

- zmiana formy realizacji zajęć mająca na celu ich upracticznienie – wprowadzenie warsztatów lub ćwiczeń projektowych jako formy realizacji przedmiotów kierunkowych oraz przedmiotów specjalnościowych, np. Metody badań i analiz rynku, Zarządzanie zasobami ludzkimi, Badania marketingowe, Zintegrowana komunikacja marketingowa, Kompetencje menedżera, Fuzje i przejęcia w procesie rozwoju przedsiębiorstwa, Strategie przedsiębiorstwa w czasie kryzysu, Organizacja samorządu terytorialnego w Polsce, Infrastruktura techniczna i społeczna,
- wzbogacenie treści przedmiotowych dla przedmiotów: Metody badań i analiz rynku,

- Zachowania organizacyjne, Zarządzanie zasobami ludzkimi, Zarządzanie logistyczne, Wprowadzenie do logistyki, System motywowania w organizacji, Metody rachunkowości,
- zwiększenie liczby godzin realizowanych w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem poprzez dodanie ćwiczeń do wykładów dla przedmiotów: Wprowadzenie do logistyki, Zarządzanie logistyczne,

Natomiast w wyniku konsultacji ze studentami:

- wprowadzenie nowej oferty przedmiotów do wyboru,
- zmiana formy realizacji zajęć mająca na celu ich upraktycznienie – wprowadzenie warsztatów lub ćwiczeń projektowych jako formy realizacji przedmiotów specjalnościowych, np. Zarządzanie usługami i podmiotami publicznymi, Metody i techniki zarządzania, System motywowania w organizacji, Administrowanie kadrami, Współczesne formy zatrudnienia, itd.

W czasie wizytacji przedstawiono podpisane przez przedstawicieli interesariuszy zewnętrznych opinie dotyczące opracowanego programu kształcenia. Programy kształcenia opiniuje również Samorząd Studencki, co zostało potwierdzone stosowną dokumentacją.

W czasie wizytacji, w oparciu o przedstawione dokumenty, tj. protokoły z posiedzeń Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia, stwierdzono, że Komisja ta, uwzględniając analizy dotyczące efektów kształcenia oraz wnioski studentów i przedstawicieli pracodawców, wprowadza istotne zmiany mające na celu doskonalenie programu kształcenia. Z przedstawionych Zespołowi Oceniającemu materiałów wynika, że WSZJK jest w pełni przydatny do badania zgodności programu z założonymi efektami kształcenia oraz efektywny w zakresie doskonalenia tego programu.

W procesie projektowania efektów uczestniczą również absolwenci SAN poprzez udział w badaniu losów zawodowych absolwentów, co reguluje procedura P-13, która przewiduje weryfikację efektów kształcenia na podstawie opinii sformułowanych przez absolwentów w badaniu ich losów zawodowych. Absolwenci, jako interesariusze zewnętrzni, mają możliwość dokonania oceny efektów kształcenia pod względem nabytej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz ich przydatności na rynku pracy, a zatem sformułowane opinie służą procesowi dokonywania ich zmian. Ich opinie o programie kształcenia są również wykorzystywane do modyfikacji tych programów.

Jak wynika z rozmów przeprowadzonych z władzami Wydziału, Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia, a także dokumentacji przedstawionej podczas wizytacji, udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie projektowania efektów kształcenia i ich zmian jest zapewniony. Potwierdzeniem powyższego jest włączenie interesariuszy do prac nad efektami kształcenia w Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia, której członkowie jako interesariusze wewnętrzni (studenci, nauczyciele akademicy ocenianego kierunku) i zewnętrzni (pracodawcy) uczestniczą w tworzeniu lub zmianach programu kształcenia, w tym kierunkowych efektów kształcenia, omówieniu sposobów ich realizacji i weryfikacji w ramach poszczególnych przedmiotów. Efekty kształcenia są projektowane z uwzględnieniem oczekiwań rynku pracy.

Ocena efektów kształcenia oraz przedmiotów kształcenia prowadzi do ich zmian. Identyfikuje się udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, którzy mają wpływ na kształtowanie efektów kształcenia. Efekty kształcenia są także projektowane z uwzględnieniem oczekiwań rynku pracy, co zostało potwierdzone w udostępnionej w czasie wizytacji dokumentacji, m.in. sprawozdaniach ze spotkań Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia, a także rozmów z Dziekanem Wydziału oraz w dokumentacji z posiedzeń Rady Wydziału oraz Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia.

Przedstawiciele studentów wizytowanego kierunku zostali powołani w skład Rady Wydziału, stanowiącej centralny element systemu zapewniania jakości kształcenia w wymiarze zgodnym z wymogami Ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym, tj. przekraczającym 20% składu. Na podstawie przedstawionych przez Władze Wydziału protokołów, należy stwierdzić że studenci uczestniczą w posiedzeniach i mają możliwość zabierania głosu w sprawach studenckich. Przedstawiciele samorządu studenckiego obecni na spotkaniu z ZO PKA wskazali, że w przypadku pojawiania się potrzeby kontaktu z Władzami Wydziału – preferują oni komunikację bezpośrednią, niezwiązaną z formalnymi strukturami systemu zapewniania jakości. Studenci zostali formalnie powołani do Komisji ds. Jakości Kształcenia na poziomie Wydziału, jednakże uczestniczą w jej pracach w małym stopniu. Studenci argumentują to brakiem zainteresowania, a także niezrozumieniem potrzeby zapewniania jakości

kształcenia. Preferowaną przez nich formą komunikacji z Władzami Wydziału są spotkania bieżące. W ocenie studentów kontakty na poziomie nieformalnym pozwalają na najszybsze skonsultowanie kwestii problemowych.

Przedstawiciele studentów zrzeszeni w samorządzie studenckim uczestniczą w projektowaniu efektów kształcenia. Studenci mają możliwość wyrażenia swojej opinii na temat efektów kształcenia w ramach bieżących kontaktów z Władzami Wydziału, a także podczas Rady Wydziału. Wskazano na przykłady zmian jakie zostały wprowadzone w efekcie sygnałów ze strony studentów. Należy do nich zaliczyć zmiany m.in. w harmonogramie zajęć (siatka godzinowa).

6.1.2.

Podstawą monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia jest procedura P-10 (*Określenie efektów kształcenia, monitorowanie i weryfikacja osiągniętych przez studentów efektów kształcenia*).

Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia dydaktyczne są zobowiązani do monitorowania stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia (określonych w sylabusach przedmiotów zgodnie z metodami w nim określonymi) na podstawie *Kwestionariusza weryfikacji efektów kształcenia* w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Monitorowaniu podlega również stopień osiągnięcia założonych efektów kształcenia określonych dla praktyk zawodowych, za realizację których odpowiada Opiekun Praktyk. Sposób monitorowania osiągnięcia efektów kształcenia przypisanych praktykom zawodowym jest określony w Regulaminie Praktyk oraz procedurze P-11 (*Realizacja praktyk studenckich*).

Monitorowaniu stopnia osiągania efektów kształcenia w procesie dyplomowania służą regulacje zawarte w Zasadach Dyplomowania i Regulaminie Studiów. Ich celem jest zapewnienie właściwej jakości prac dyplomowych, w tym zasad przygotowania i przyjęcia pracy dyplomowej/końcowej, kryteriów oceny tej pracy, jej wymagań formalnych oraz przebiegu egzaminu dyplomowego. Tematy prac dyplomowych są zatwierdzane przez Radę Wydziału. Do sprawdzenia poprawności pracy dyplomowej wykorzystuje się system antyplagiatowy, której podlegają wszystkie prace. Na Wydziale wdrożono także procedurę weryfikacji jakości prac dyplomowych (procedura P-12), w ramach której dokonuje się monitorowania merytorycznej i/lub formalnej poprawności losowo wybranych prac dyplomowych (po ich obronach). Raz w roku Wydziałowa Komisja ds. Programowych i Jakości Kształcenia dokonuje analizy losowo wybranych prac dyplomowych, zarówno pod względem spełnienia wymogów merytorycznych, jak i formalnych. Prace oceniane są pod kątem zgodności tematu, celów i struktury z efektami kształcenia określonymi dla kierunku. Wnioski z analizy jakości prac dyplomowych są wykorzystywane do opracowywania działań naprawczych, których wdrożenie ma na celu zapewnienie spełnienia przez prace dyplomowe przyjętych standardów jakości.

Monitorowaniu stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia służą również:

- badania dotyczące wiedzy studentów na temat efektów kształcenia i ich realizacji (w którym pytania dotyczą m.in. osiągniętych przez studentów efektów kształcenia)
- hospitacji zajęć dydaktycznych, w ramach których oceniana jest m. in. zgodność tematyki prowadzonych zajęć dydaktycznych z sylabusem/kartą przedmiotu i założonymi efektami kształcenia, a także
- monitorowanie losów zawodowych absolwentów, którego celem jest uzyskanie informacji o przydatności osiągniętych przez nich efektów kształcenia na rynku pracy.

Proces monitorowania stopnia osiągania zakładanych efektów kształcenia obejmuje wszystkie rodzaje zajęć i każdy etap kształcenia. W jego ramach dokonuje analizy rozkładu ocen, w tym ocen z egzaminów. Analizy zawierają również stosowne rekomendacje i zalecenia. Zespół oceniający PKA zapoznał się ze sprawozdaniami podmiotów odpowiedzialnych za monitorowanie stopnia osiągania zakładanych efektów kształcenia, informacjami o bieżącym poziomie osiągania tych efektów, a także z zawartymi w tych sprawozdaniach rekomendacjami.

Monitorowanie stopnia osiągania efektów kształcenia jest realizowane przez wszystkie podmioty zajmujące się oceną i doskonaleniem efektów kształcenia wskazane w WSZJK. Monitorowanie, ocena i analiza zakładanych efektów kształcenia oraz programów jest prowadzone w ciągu roku akademickiego, a ich efektem jest doskonalenie programów kształcenia, co znajduje odzwierciedlenie w sprawozdaniach Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia.

6.1.3.

Proces weryfikacji stopnia osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia dotyczy wszystkich efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych i jest regulowany przez obowiązującą w ramach WSZJK procedurę P-10 (*Określenie efektów kształcenia, monitorowanie i weryfikacja osiąganych przez studentów efektów kształcenia*). Ocenie podlegają przyjęte formy oraz metody realizacji i weryfikacji efektów kształcenia określone w sylabusach. Są one zależne od specyfiki danego przedmiotu oraz efektu.

Weryfikacja stopnia osiągnięcia efektów kształcenia odbywa się poprzez informacje pochodzące od prowadzących zajęcia, prace dyplomowe i wyniki egzaminu, a także wyniki badań jakości kształcenia przeprowadzonych wśród studentów. Analizy w tym zakresie dokonuje koordynator przedmiotu/modułu, Opiekun Praktyk, opiekunowie proseminariów/seminariów dyplomowych. Ich wnioski przekazywane są Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia, która dokonuje analizy otrzymanych materiałów. Komisja dokonuje także analizy sylabusów i prac zaliczeniowych/egzaminacyjnych. Ocena polega na weryfikacji zakładanych i osiągniętych przez studentów efektów kształcenia, form prowadzenia zajęć i metod dydaktycznych, formy zaliczenia przedmiotu, przeglądzie prac zaliczeniowych i/lub egzaminacyjnych. Analiza dokonywana jest pod kątem właściwego doboru wszystkich tych elementów do zakładanych efektów kształcenia. Na podstawie dokonanej analizy Wydziałowa Komisja ds. Programowych i Jakości Kształcenia przygotowuje wnioski zawierające ocenę sytuacji i rekomendacje na kolejny rok akademicki. Wnioski stanowią podstawę do wprowadzania modyfikacji w programie kształcenia, a także sposobów monitorowania osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia. Wydziałowa Komisja ds. Programowych i Jakości Kształcenia na podstawie wyników tych analiz rekomenduje zmiany w programach i efektach kształcenia oraz sposobach ich realizacji i monitorowania.

Sposób weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia przypisanych pracy dyplomowej i egzaminowi dyplomowemu określają Zasady Dyplomowania. Student wykonuje pracę dyplomową pod kierunkiem uprawnionego do tego nauczyciela akademickiego (profesora, doktora habilitowanego i/lub doktora) posiadającego dorobek naukowy w dziedzinie lub zakresie związanym z danym kierunkiem studiów. Proponowane tematy prac dyplomowych muszą być zatwierdzone przez Radę Wydziału. Prace dyplomowe podlegają recenzji opiekuna pracy i recenzenta co pozwala na weryfikację ich jakości i związku z kierunkowymi efektami kształcenia. Na ostatnim etapie sprawdzenia poprawności pracy wykorzystuje się system antyplagiatowy. Wnioski z analizy jakości prac dyplomowych są wykorzystywane do opracowywania działań naprawczych. Po przeprowadzeniu weryfikacji jakości prac dyplomowych Dziekan Wydziału lub wskazana przez niego osoba prezentuje wnioski z analizy i proponuje korekty do rozpatrzenia przez Wydziałową Komisję ds. Programowych i Jakości Kształcenia i Radę Wydziału.

Sposób weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia w zakresie praktyk określa Regulamin Praktyk oraz procedura P-11 (*Realizacja praktyk studenckich*). Osobą odpowiedzialną merytorycznie za przygotowanie zawodowe studenta jest Dziekan oraz Opiekun Praktyk, który organizuje i nadzoruje przebieg praktyk. Zaliczenie odbycia praktyk następuje poprzez odpowiedni wpis do indeksu, karty okresowych osiągnięć studenta i protokołu, po uprzednim dokonaniu weryfikacji osiągniętych przez studenta efektów kształcenia. Weryfikacji efektów kształcenia osiągniętych w toku realizacji praktyk dokonuje Opiekun Praktyk z ramienia Instytucji przyjmującej oraz Opiekun Praktyk z ramienia Uczelni. Podmioty zaangażowane w weryfikację osiągniętych przez studentów efektów kształcenia to m.in.: Wydziałowa Komisja ds. Programowych i Jakości Kształcenia, Opiekun Praktyk, Dziekan Wydziału, nauczyciele prowadzący poszczególne przedmioty, Dział Jakości Kształcenia.

Analiza udostępnionej podczas wizytacji dokumentacji pozwala stwierdzić, że proces weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia jest prowadzony na wszystkich formach i rodzajach zajęć dydaktycznych metodami zapewniającymi weryfikację stopnia osiągnięcia, efektów kształcenia.

Przedstawiciel studentów wizytowanego kierunku zasiadający w Komisji ds. Jakości ma możliwość wypowiedzenia się co do przyjętych zasad i form oceniania w ramach opracowywania sylabusów. Jednak do tej pory studenci nie zgłaszali potrzeby zmian, ze względu na zastosowane (w ocenie studentów) adekwatne zasady i formy oceniania. Ogół studentów wizytowanego kierunku nie wskazał w tym zakresie potrzeby tworzenia dodatkowej procedury. Studenci kierunku są informowani o procedurze antyplagiatowej w toku zajęć seminaryjnych i ogólnie orientują się w jej zasadach.

6.1.4.

Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów nie są objęte WSZJK.

Natomiast zasady, warunki i tryb potwierdzania tych efektów Uczelnia określiła w Uchwale Senatu na posiedzeniu w dniu 24 marca 2015 r. Uchwałą nr 6 w sprawie przyjęcia Regulaminu potwierdzania efektów uczenia się.

Na wizytowanym Wydziale dotychczas nie potwierdzono efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów. Wydział Zamiejscowy w Bełchatowie nie ma uprawnień do potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów.

6.1.5.

Monitorowanie losów zawodowych absolwentów służące ocenie przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia reguluje procedura P-13 (*Śledzenie losów zawodowych absolwentów i zasady monitorowania rynku pracy*) wdrożona w ramach WSZJK. Uczelnia właściwie odnosi się do problematyki monitorowania losów zawodowych absolwentów, nie tylko z uwagi na przepisy prawa, ale ich uzasadnienie dla działalności pro jakościowej. Celem tych badań jest rozpoznanie sytuacji zawodowej absolwentów i dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb i oczekiwań pracodawców, a także uczynienie programów kształcenia atrakcyjnymi z punktu widzenia rynku pracy. Monitoring losów zawodowych absolwentów obejmuje studentów którzy wyrazili zgodę na uczestnictwo w badaniach losów absolwentów oraz na gromadzenie, wykorzystywanie w celach badawczych.

W roku akademickim 2014/2015 Wydział Zamiejscowy w Bełchatowie miał pierwszych absolwentów. Zgodnie z procedurą P-13, wdrożoną już na innych Wydziałach Uczelni, zostaną oni poddani badaniu rok po ukończeniu studiów, czyli w październiku 2016 roku.

6.1.6.

Prowadzona na Wydziale polityka kadrowa oraz wdrożone w ramach WSZJK procedury P-04 (*Rozwój naukowy pracowników akademickich, udział w szkoleniach wewnętrznych oraz dokumentacja dotycząca rozwoju naukowego*), P-05 (*ocena osiągnięć i nagradzanie pracowników akademickich oraz jednostek naukowo-dydaktycznych*), P-08 (*Prowadzenie hospitacji zajęć dydaktycznych*), P-09 (*Ocena jakości zajęć dydaktycznych i pracy wykładowców dokonywana przez studentów, tzn. „ankietyzacja”*), P-15 (*Przeprowadzanie postępowań konkursowych na stanowiska nauczycieli akademickich*) pozwalają na ocenę kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia. Standardy dotyczące kwalifikacji nauczycieli akademickich oraz wskaźniki ich osiągania zostały określone w ogólnouczelnianym Systemie Zarządzania Jakością Kształcenia.

Prowadzona ocena kadry przyczynia się do monitorowania i podnoszenia poziomu jakości kształcenia, do analizowania i oceniania procesu kształcenia, do podejmowania działań eliminujących wszelkie zjawiska patologiczne związane z procesem kształcenia.

Na ocenianym kierunku prowadzona jest systematycznie studencka ocena jakości zajęć dydaktycznych (według procedury P-09). Badanie jest przeprowadzane na koniec każdego semestru. Studenci oceniają w następujące aspekty pracy nauczycieli: punktualność prowadzącego, przygotowanie prowadzącego do zajęć, znajomość tematyki zajęć przez prowadzącego, zdolność prowadzącego do przejrzystego i precyzyjnego przekazywania treści zajęć, umiejętność zainteresowania studentów tematyką zajęć, gotowość prowadzącego do odpowiadania na pytania studentów i udzielania dodatkowych wyjaśnień, zdolność prowadzącego do nawiązywania kontaktu ze studentami, kultura osobista prowadzącego i stosunek do studentów, możliwość poszerzenia wiedzy o przedmiocie na zajęciach, możliwość nabycia nowych umiejętności i kompetencji na zajęciach, przydatność zajęć w praktyce zawodowej, ogólna jakość wykorzystywanych pomocy dydaktycznych.

Na stronie internetowej Działu Jakości Kształcenia są systematycznie publikowane biuletyny dla studentów (co zaprezentowano podczas wizytacji), w których uwzględnia się podsumowanie wyników badania, a zatem studenci otrzymują informację zwrotną i zostało to potwierdzone podczas rozmowy ze studentami.

Wyniki ewaluacji zajęć dydaktycznych przekazywane są w formie raportów cząstkowych Kierownikom Zakładów, a także ocenianym nauczycielom akademickim, a w formie raportu końcowego - Władzom Uczelni i Wydziału. Wnioski z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej

przez studentów są wykorzystywane do doskonalenia jakości zajęć dydaktycznych i pracy kadry akademickiej poprzez indywidualne działania nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia oraz poprzez decyzje o charakterze ogólnym podejmowane przez Władze Uczelni i Wydziału. Prowadzący zajęcia, w zależności od uzyskanych wyników ewaluacji, wprowadza zmiany w postępowaniu dydaktycznym, mające na celu doskonalenie jakości pracy dydaktycznej. Wnioski z badań stanowią podstawę do samooceny i weryfikacji działań nauczycieli oraz ważny element polityki zapewniania jakości kadry dydaktycznej. Są uwzględniane przez Kierownika Zakładu przy przydzielaniu zajęć dydaktycznych, a przez Władze Wydziału i Uczelni – w polityce awansu. Ocena nauczycieli akademickich dokonywana przez studentów jest jednym z 3 elementów składających się na ocenę okresową dokonywaną przez Rektora. W wypadku przyznania oceny negatywnej Uczelnia analizuje jej przyczyny i może rozpocząć działania prowadzące do nieprzedłużenia umowy o pracę z danym wykładowcą.

Na ocenianym kierunku prowadzone są również hospitacje (zasady przeprowadzania hospitacji ujęte są w procedurze P-08), którymi objęci są wszyscy pracownicy. Ich istotnym elementem jest rozmowa pohospitacyjna z osobą hospitowaną mająca na celu zaplanowanie możliwych działań służących doskonaleniu jakości procesu kształcenia. Procedura dotycząca hospitacji zajęć dydaktycznych, obejmuje kompleksową ocenę wizytowanych zajęć oraz możliwość sformułowania odpowiednich zaleceń. Proces ten można uznać za służący zapewnieniu i doskonaleniu jakości, bowiem hospitacje te odbywają się regularnie.

W celu zapewnienia właściwej polityki kadrowej nauczyciele akademicy podlegają także ocenie okresowej (P-05), w której uwzględnia się obszar naukowo-badawczy, dydaktyczno-wychowawczy i organizacyjny pracy nauczycieli akademickich. Ocena dotyczy okresu 4 ostatnich lat i jest dokonywana na podstawie oceny dorobku naukowego i dydaktycznego oraz zaangażowania w sprawy organizacyjne Uczelni, wyników hospitacji oraz oceny dokonywanej przez studentów, której dokonuje Kierownik Zakładu przedstawiają ewentualną propozycję jego dalszego zatrudnienia. Ocenę opiniuje Komisja ds. Etyki i Oceniania Pracowników, a następnie zatwierdza Rektor Uczelni.

Wnioski wynikające z oceny okresowej mają wpływ na poprawę jakości procesu kształcenia, kształtowanie racjonalnej polityki kadrowej, wielkość obciążenia obowiązkami dydaktycznymi, możliwość rozwiązania stosunku pracy za wypowiedzeniem. Przedstawiona podczas wizytacji dokumentacja (arkusze oceny okresowej, arkusze hospitacji, wyniki oceny dokonywanej przez studentów, sprawozdania ze spotkań Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia, itd.) pozwala na stwierdzenie, iż na Wydziale przykładą się dużą wagę do systematycznej oceny kadry.

W ramach wsparcia kadry dydaktycznej w realizacji procesu kształcenia system przewiduje możliwość organizowania szkoleń uczelnianych dla nauczycieli w zakresie doskonalenia metod i technik dydaktycznych, możliwość publikowania przez nauczycieli w wydawnictwie uczelnianym, uczestniczenie w programach wymiany międzynarodowej, a także nagradzanie najlepiej ocenianych nauczycieli akademickich, oraz finansowanie ich udziału w konferencjach naukowych. Pracownicy nie będący nauczycielami akademickimi są oceniani przez studentów w ramach badania bazy dydaktycznej, administracji i organizacji procesu kształcenia..

6.1.7.

Wnioski z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej skutkują podjęciem działań doskonalących proces kształcenia.

Wdrożenie opisanych powyżej procedur pozwala zapewnić prawidłową strukturę zatrudnienia i właściwą obsadę zajęć dydaktycznych, co z kolei umożliwia studentom osiągnięcie określonych w programie efektów kształcenia. Analiza wyników oceny okresowej, w tym protokołów z ewaluacji i hospitacji zajęć wykazała, iż na Wydziale formułuje się zalecenia w zakresie doskonalenia realizacji procesu dydaktycznego. Zróżnicowanie ocen świadczy o tym, że proces ten jest rzetelny. Władze Wydziału przeprowadzają rozmowy, w czasie których informuje się o wynikach ocen, a także podjęciu działań naprawczych lub doskonalących (w przypadkach osób, co do których były sformułowane uwagi). Analiza uzyskiwanych ocen pracowniczych jest podstawą do podejmowania decyzji o przedłużaniu zatrudnienia pracownikom. Oceny wystawiane przez studentów podlegają analizie przez Władze Wydziału, które mają obowiązek reagowania, w przypadku ocen skrajnie niskich i przeprowadzania rozmów z dydaktykami. Prowadzący zajęcia, w zależności od uzyskanych wyników ewaluacji, wprowadza zmiany w postępowaniu dydaktycznym, mające na celu doskonalenie jakości

pracy dydaktycznej.

Wnioski z wyników przeprowadzonej oceny jakości zajęć dydaktycznych są omawiane na spotkaniach Rady Wydziału oraz Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia (co znalazło swoje odzwierciedlenie w przedstawionej podczas wizytacji dokumentacji ze spotkań Rad Wydziału oraz Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia). Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia raz w roku akademickim przedstawia na posiedzeniu Rady Wydziału oraz Senatu opinię o jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych na podstawie otrzymanych raportów końcowych. Wyniki oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów są uwzględniane w ocenie okresowej pracowników. Analiza wybranych arkuszy oceny okresowej pracownika potwierdza, że wyniki oceny dokonywanej przez studentów wpływają na ocenę okresową nauczycieli akademickich w zakresie ich działalności dydaktycznej.

Wyniki przeprowadzonej wśród studentów oceny jakości zajęć, w tym obserwacja tendencji ocen uzyskiwanych w tym procesie są uwzględniane przez Kierownika Zakładu i Dziekana przy planowaniu obsady zajęć dydaktycznych, a przez Władze Wydziału i Uczelni – w polityce awansu. W wypadku przyznania oceny negatywnej nauczyciel ma obowiązek przedstawienia przełożonemu planu naprawczego. W kolejnym semestrze podlega ponownej ocenie studenckiej oraz hospitacjom. W przypadku uzyskania ponownej oceny negatywnej Władze Uczelni i Wydziału mogą rozpocząć działania prowadzące do nieprzedłużenia umowy o pracę z danym wykładowcą.

Informacja podsumowująca wyniki badania jakości zajęć dydaktycznych jest zamieszczana na stronie internetowej Działu Jakości Kształcenia, dzięki czemu studenci mają świadomość wykorzystania wyników tej oceny w kształtowaniu polityki kadrowej, związanej nie tylko z negatywnymi wynikami (rozwiązanie stosunku pracy), ale i pozytywnym ich wykorzystaniem (np. nagrody).

Wdrożenie opisanych procedur pozwala zapewnić prawidłową strukturę zatrudnienia i właściwą obsadę zajęć dydaktycznych, co z kolei umożliwi studentom osiągnięcie określonych w programie efektów kształcenia. Analiza wyników oceny okresowej, w tym protokołów z ewaluacji i hospitacji zajęć wykazała, iż na Wydziale formułuje się zalecenia w zakresie doskonalenia realizacji procesu dydaktycznego. Zróżnicowanie ocen świadczy o tym, że proces ten jest rzetelny. Władze Wydziału przeprowadzają rozmowy, w czasie których informuje się o wynikach ocen, a także podjęciu działań naprawczych lub doskonalących (w przypadkach osób, co do których były sformułowane uwagi).

Uwagi studentów dotyczące pracy nauczycieli akademickich są zbierane w ramach procedury ankietyzacji prowadzących zajęcia. Procedura ankietyzacji przeprowadzana jest na zakończenie każdego z semestrów. Studenci mogą wypełnić zanonimizowany kwestionariusz w formie papierowej. Procedura ankietyzacji jest przeprowadzana podczas zajęć dydaktycznych, pod nieobecność nauczyciela akademickiego, przez pracowników Działu Jakości Kształcenia. Kwestionariusz zawiera pytania dotyczące m.in. klarowności prowadzenia zajęć, życzliwości wobec studentów, przejrzystości zasad zaliczania, atrakcyjności zajęć oraz przydatności materiałów dydaktycznych. Kwestionariusz zawiera pole swobodnego komentarza. Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA raczej pozytywnie odnosili się do procedury ankietyzacji. Wskazali także na przykłady działań, które zostały podjęte w efekcie analizy ewaluacji – m.in. na zmianę sposobu prowadzenia zajęć przez niektórych nauczycieli akademickich, czy zmiana prowadzącego.

6.1.8.

W ramach WSZJK na Wydziale wdrożono procedury P-06 (*Organizacja, warunki technodydaktyczne i realizacja procesu kształcenia*) oraz P-07 (*Ocena warunków technodydaktycznych procesu kształcenia dokonywana przez studentów*) służące monitorowaniu i zapewnieniu właściwej infrastruktury dydaktycznej i organizacji procesu kształcenia.

Raz na 2 lata wśród studentów dokonywana jest ocena bazy dydaktycznej, administracji i organizacji procesu kształcenia. Ocenie studentów podlega m.in.: badanie wielkości i stanu pomieszczeń dydaktycznych, wyposażenia tych pomieszczeń w środki audiowizualne, liczebność studentów w grupach wykładowych, ćwiczeniowych, laboratoryjnych i seminaryjnych, dostęp studentów do biblioteki i literatury wskazanej w sylabusach, użyteczność strony internetowej Wydziału, dostępności informacji związanych z tokiem studiów, możliwości rozwoju osobistego stworzone studentom przez Uczelnię, warunki odpoczynku na terenie Wydziału, jakość obsługi administracyjnej studentów, dostępność nauczycieli i władz Wydziału dla studentów.

Opracowywane na tej podstawie wyniki i rekomendacje stanowią punkt wyjścia dla doskonalenia

organizacji procesu kształcenia i bazy dydaktycznej oraz planów zarządzania Uczelnią. Przedstawiona podczas wizytacji dokumentacja pozwala na stwierdzenie, że są one przedmiotem dyskusji na spotkaniach Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia, Rady Wydziału. Wdrożenie opracowanych na tej podstawie rekomendacji pozwala na zapewnienie studentom odpowiednich warunków w zakresie m.in. bazy dydaktycznej, obsługi administracyjnej, środków wsparcia, przepływu informacji, itd.

Przykładowe działania wdrożone w ramach wykorzystywania wyników badań w tym zakresie to systematyczne szkolenia pracowników Dziekanatu z zakresu obsługi klienta, wydłużenie czasu pracy Dziekanatu, udostępnienie informacji wskazanych przez studentów jako przydatne na stronie internetowej Wydziału, regularne wzbogacanie zasobów bibliotecznych, zmiana godzin konsultacji nauczycieli na bardziej dogodnie dla studentów, itd.

Zgodnie z deklaracjami Władz Wydziału, w proces zapewnienia właściwej jakości kształcenia włączani są prowadzący zajęcia poprzez dbałość o odpowiednie zaplecze dydaktyczne niezbędne do prowadzenia zajęć, zwłaszcza przy doborze metod ich realizacji.

Studenci wizytowanego kierunku mają możliwość przekazywania swoich uwag dotyczących infrastruktury budynku oraz jego wyposażenia bezpośrednio Władzom Wydziału. Do tej pory studenci zgłosili uwagi dot. zwiększenia liczby miejsc siedzących na korytarzach. W efekcie sygnałów studentów – zorganizowano odpowiednie miejsca do siedzenia. Studenci mają możliwość zgłaszania swoich uwag w odniesieniu do funkcjonowania administracji w ramach procedury oceny administracji.

Wyniki prowadzonych na Wydziale badań, a także rozmowy Zespołu Oceniającego PKA ze studentami potwierdzają, że zasoby materialne odpowiadają potrzebom studentów.

6.1.9.

Za gromadzenie dokumentacji związanej z WSZJK oraz analizę i dokumentowanie działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia odpowiada Dział Jakości Kształcenia. Działania te są dokumentowane w postaci różnego rodzaju zestawień, raportów bądź sprawozdań, do których mają wgląd interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni. Ich analiza pozwala na stwierdzenie, że są przygotowywane w sposób rzetelny i staranny. Działania dotyczące zapewniania jakości kształcenia, w tym wyniki badań w zakresie jakości kształcenia są przedmiotem obrad Senatu, Rady Wydziału, Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia, Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia. Na ich podstawie opracowywane są rekomendacje, których wdrożenie ma na celu podnoszenia jakości kształcenia. Potwierdzają to dokumenty przedstawione podczas wizytacji oraz rozmowy z Władzami i kadrą Wydziału. Dokumentacja dotycząca analiz i działań w zakresie zapewniania jakości kształcenia jest gromadzona w Zakładach oraz w Dziale Jakości Kształcenia a także w Dziekanacie.

Raporty dotyczące działań związanych z badaniem jakości kształcenia są analizowane przez jednostkę centralną, tj. Dział Jakości Kształcenia, Dziekana Wydziału oraz Wydziałową Komisję ds. Programowych i Jakości Kształcenia, i stanowią podstawę do wspólnie wypracowanych rekomendacji i podjęcia działań naprawczych.

Kwestie związane z gromadzeniem danych uzyskiwanych w wyniku wdrażania procedur WSZJK oraz ich wykorzystaniem reguluje m.in. procedura P-18 (*Gromadzenie informacji i wykorzystanie danych uzyskanych w wyniku badania jakości kształcenia*), która określa zasady gromadzenia danych uzyskiwanych w wyniku wdrażania procedur WSZJK oraz ich wykorzystania w celu doskonalenia procesu dydaktycznego. Jej celem jest m.in. zwiększenie skuteczności funkcjonowania Wydziałowego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia.

Według informacji uzyskanych w czasie wizytacji Dziekanat gromadzi dokumentację dotyczącą zapewnienia jakości kształcenia w formie dokumentacji zbiorowej oraz indywidualnej poszczególnych studentów. Analizę semestralną obejmującą między innymi wyniki sesji egzaminacyjnej, wyniki badań ankietowych przeprowadza najczęściej Dziekanat oraz Dział Jakości Kształcenia. Raporty z przeprowadzonej analizy są przedstawiane na posiedzeniach Rady Wydziału i Senatu Uczelni. Analiza danych ma charakter ilościowy i jakościowy oraz uwzględnia wnioski i rekomendacje wynikające z badań jakości kształcenia.

W czasie wizytacji przedłożono dokumenty potwierdzające, iż działania podejmowane w ramach wewnętrznego systemu zarządzania jakością kształcenia są systematycznie gromadzone i dokumentowane, a także służą analizom dotyczącym zapewnienia jakości kształcenia.

6.1.10.

WSZJK zawiera informacje na temat udostępniania informacji o toku studiów, tj. wczesnego informowania studentów o zmianach w planowanych zajęciach, harmonogramie zajęć i konsultacji z nauczycielami akademickimi, terminach zaliczeń przedmiotów, zasadach rekrutacji określonych przez Senat, regulaminie studiów, regulaminie dyplomowania. Informacje te są przekazywane na stronie internetowej Wydziału Zamiejscowego w Belchatowie. Na stronie zamieszczone są również informacje dotyczące programu kształcenia, efektów kształcenia oraz stosowanego systemu oceny efektów kształcenia. Podstawowym źródłem informacji w tym zakresie są sylabusy przedmiotów. W udostępnianych studentom na stronie sylabusach szczegółowo określa się kierunkowe i przedmiotowe efekty kształcenia oraz informacje o sposobach ich oceny i weryfikacji. Zawartość poszczególnych sylabusów jest także prezentowana podczas pierwszych zajęć.

Dzięki programowi *WIRTUALNY DZIEKANAT* studenci mają dostęp do ocen uzyskiwanych w ramach poszczególnych przedmiotów.

Na uwagę zasługuje fakt, że studenci systematycznie dokonują oceny dostępności informacji na temat kształcenia poprzez realizowane przez Dział Jakości Kształcenia wspólnie z Samorządem badanie ankietowe, co wspomaga procedura P-07 (*Ocena warunków technodydaktycznych, obsługi administracyjnej oraz organizacji procesu kształcenia dokonywana przez studentów*).

Na podstawie wyników tego badania opracowywane są rekomendacje w tym zakresie. Przedstawiona podczas wizytacji dokumentacja świadczy o tym, że w obszarach, w których zostały stwierdzone braki wdrażane są działania naprawcze, jak np. zwiększenie czytelności strony www Wydziału poprzez posegregowanie dokumentów w odpowiednich zakładkach, zamieszczanie biuletynów informacyjnych na stronie Działu Jakości Kształcenia, itd. Studentom udostępniana jest także dokumentacja dotycząca działań realizowanych w ramach WSZJK. Opis obowiązujących procedur służących zapewnianiu jakości kształcenia jest dostępny dla wszystkich zainteresowanych w Dziekanacie i w Bibliotece. Streszczenia lub podsumowania opracowywanych raportów są dostępne w wersji elektronicznej na stronie internetowej DJK.

Na podstawie rozmów z władzami Wydziału oraz studentami można stwierdzić, iż na Wydziale są realizowane powszechnie obowiązujące standardy w zakresie polityki informowania studentów na temat efektów kształcenia oraz innych istotnych dla procesu dydaktycznego elementów. Analiza dokumentacji przedstawionej podczas wizytacji, a także opinie studentów zgłoszone podczas spotkania Zespołu PKA pozwalają na stwierdzenie, że studentom zapewniono dostęp do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz o jego wynikach w stopniu odpowiadającym ich potrzebom.

Informacje dotyczące procesu kształcenia są udostępniane poprzez stronę internetową Uczelni, a także jej wewnętrzny system informatyczny. Wśród informacji znajduje się m.in. opis studiów, a także wykaz kierunkowych efektów kształcenia. Studenci są informowani o organizacji procesu kształcenia podczas zajęć organizacyjnych w ramach każdego z przedmiotów, a także w ramach spotkań z Władzami Wydziału. Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA ocenili swój poziom informacji w tym zakresie jako odpowiedni.

6.2.

Wdrożony na Wydziale kompleksowy System Zarządzania Jakością Kształcenia umożliwia budowanie mechanizmów, które zapewniają jego rozwój i doskonalenie. Na Wydziale oraz w Uczelni dokonuje się systematycznej oceny skuteczności ogólnouczelnianego oraz wydziałowego SZJK, czego wynikiem jest systematyczna aktualizacja tych systemów dokonywana wraz z końcem roku akademickiego. Kwestie związane z weryfikacją, modyfikacją i doskonaleniem WSZJK reguluje procedura P-14, której celem jest doskonalenie systemów w taki sposób, aby były one zgodne z bieżącymi regulacjami prawnymi, najnowszymi trendami w obszarze zapewniania jakości kształcenia, potrzebami i oczekiwaniami interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, itd. W założeniach ma to zwiększyć skuteczność tych systemów, a w dalszej perspektywie budować kulturę jakości kształcenia. Procedura przewiduje m.in. możliwość zgłaszania propozycji modyfikacji w systemach przez wszystkich pracowników, studentów oraz przez interesariuszy zewnętrznych współpracujących z Uczelnią. Mogą być one zgłaszane w toku całego roku akademickiego.

Na corocznej konferencji dydaktycznej odbywającej się na koniec roku akademickiego

Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia lub wyznaczona przez niego osoba przedstawia podsumowanie działań realizowanych w ramach ogólnouczelnianego WSZJK na Uczelni, wstępne rekomendacje na nadchodzący rok akademicki oraz propozycje dotyczące wprowadzenia modyfikacji w tym systemie. Dziekan Wydziału przedstawia analogiczne podsumowanie dla Wydziałowego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia. Modyfikacje w systemach wprowadzane są z początkiem nowego roku akademickiego.

Analiza dokumentacji przedstawionej podczas wizytacji oraz rozmowy z Władzami wydziału pozwalają wnioskować, że w ostatnich latach WSZJK był systematycznie oceniany i co roku wprowadzano w nim modyfikacje mające na celu zwiększenie jego skuteczności. Jedną z ostatnich wprowadzonych w nim zmian było np., przegląd i zebranie regulacji w obszarze przepływu informacji dotyczących wyników badania jakości kształcenia i uzupełnienie WSZJK o procedurę P-18: („Gromadzenie informacji i wykorzystanie danych uzyskanych w wyniku badania jakości kształcenia”) lub rozszerzenie procedury P-14 o badanie ankietowe dotyczące efektywności WSZJK, które ma być realizowane nie rzadziej niż raz na 2 lata.

Z rozmów z Władzami Wydziału można wnioskować, że wyniki oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości są wykorzystywane do jego doskonalenia. Potwierdzeniem tego jest coroczna aktualizacja Wydziałowego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia polegająca na wdrażaniu nowych procedur lub modyfikacji procedur już wdrożonych. O skuteczności WSZJK świadczą działania naprawcze wdrażane w tym obszarze. Znajdują one potwierdzenie w przedstawionej podczas wizytacji dokumentacji – np. sprawozdania ze spotkań Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia, itd.

Przedstawiona podczas wizytacji dokumentacja oraz wnioski z rozmów z Władzami Wydziału pozwalają stwierdzić, że WSZJK jest solidnie ugruntowany w polityce projakościowej Wydziału i podejmowane są systematyczne działania w celu jego aktualizacji, mającej na celu zwiększenie jego efektywności.

Przykładowe działania potwierdzające fakt wykorzystywania wyników oceny skuteczności systemu do jego doskonalenia to, np. powołanie Pełnomocnika Rektora ds. pracodawców, zakup bazy danych do dokumentowania dorobku kadry od firmy zewnętrznej, publikowanie biuletynu dla studentów na stronie internetowej Działu Jakości Kształcenia, wprowadzenie do programu kształcenia przedmiotu przygotowującego do pisania pracy dyplomowej, doskonalenie programu kształcenia poprzez wprowadzenie zajęć aktywnych t.j. warsztatów lub ćwiczeń, wprowadzenie nowej oferty przedmiotów do wyboru,

3. Uzasadnienie

Podsumowując można zatem stwierdzić, iż wewnętrzne akty prawne obejmują prawie wszystkie obszary mające wpływ na jakość kształcenia. Są one spójne i zgodne z powszechnie obowiązującymi przepisami.

Analiza dokumentacji przedstawionej podczas wizytacji oraz rozmowy z Władzami Wydziału i przedstawicielami kierunku pozwalają na stwierdzenie, że w Wydziale Zamiejscowym w Bełchatowie wdrożono wewnętrzny system zarządzania jakością kształcenia, umożliwiający systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów mający na celu ich doskonalenie z uwzględnieniem wszystkich elementów procesu kształcenia. Mocną stroną jest kompleksowość WSZJK. Uwzględniono w nim wszystkie istotne elementy procesu kształcenia i czynniki decydujące o jego jakości. Biorąc pod uwagę przedstawione podczas wizytacji rozwiązania organizacyjne oraz przyjęte regulacje, należy stwierdzić, że są one skuteczne. Pozwalają na dokonywanie rzetelnej oceny i analizy osiągniętych efektów kształcenia, doskonalenie programu kształcenia i metod jego realizacji. Procedury zostały opisane w sposób czytelny, a ich realizacja zapewnia podejmowanie skutecznych działań na rzecz doskonalenia jakości kształcenia. Struktura zarządzania procesem dydaktycznym jest przejrzysta. Zakres obowiązków poszczególnych jednostek w ramach WSZJK został określony w sposób precyzyjny.

Na uwagę zasługuje fakt, że Władze Wydziału przykładają dużą wagę do włączania interesariuszy zewnętrznych w tworzenie i doskonalenie programów kształcenia oraz w określanie i ocenę efektów kształcenia. Widoczne jest to w różnorodności podejmowanych w tym zakresie działań. Udział interesariuszy zewnętrznych w tworzeniu programów kształcenia jest przy tym dokumentowany

np. w sprawozdaniach ze spotkań Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia.

W budowaniu kultury jakości widoczny jest także udział studentów. Ich przedstawiciele uczestniczą w spotkaniach m.in.: Senatu, Rady Wydziału, Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia, Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia. Identyfikowana jest również aktywność studentów na tych spotkaniach., bowiem na podstawie przedstawionej podczas wizytacji dokumentacji można wnioskować, że chętnie zgłaszają wnioski i propozycje zmian np. w programach kształcenia. Przedstawiona dokumentacja potwierdza fakt, że Samorząd opiniuje programy i plany kształcenia, regulaminy (np. Regulamin Studiów, Zasady Dyplomowania, itd.), zgłasza wnioski dotyczące bazy dydaktycznej i innych elementów składających się na proces kształcenia (na spotkaniach Rady Wydziału, Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia), realizuje wspólnie z DJK badania jakości kształcenia.

Z przedstawionych podczas wizytacji Zespołowi Oceniającemu dokumentów wynika, że udział interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych w procesie zapewniania jakości kształcenia jest znaczący, jest starannie dokumentowany i przyczynia się do budowy jakości procesu kształcenia, a stosowane na Wydziale formy aktywizacji uczestników procesu kształcenia są skuteczne.

Należy również podkreślić, że dokumentacja, jaka powstaje na Wydziale w ramach WSZJK jest przygotowywana rzetelnie i przejrzysto. Jakość opracowanych materiałów, kompetencje poszczególnych osób odpowiedzialnych za przygotowanie i realizację poszczególnych zadań w ramach WSZJK zarówno na poziomie Uczelni, jak i Wydziału, potwierdzają, że Władze Uczelni i Wydziału dokładają wszelkich starań do budowy efektywnego WSZJK.

Podsumowując, obowiązujące w ramach WSZJK uregulowania są kompleksowe, spójne i przejrzyste. Pozwalają na stwierdzenie, że realizacja przyjętej w Uczelni Polityki Jakości jest zapewniona poprzez obowiązujące wewnętrzne procedury. Regulacje wdrożone w ramach WSZJK umożliwiają sprawne organizowanie procesu kształcenia, wdrażanie rozwiązań doskonalących kształcenie studentów w celu uzyskania przez nich kompetencji umożliwiających zatrudnienie w zakresie uzyskanego wykształcenia.

4. Zalecenia

Brak

Odniesienie się do analizy SWOT przedstawionej przez jednostkę w raporcie samooceny, w kontekście wyników oceny przeprowadzonej przez zespół oceniający PKA

Analiza SWOT zaprezentowana w Raporcie Samooceny wskazuje trafnie wszystkie elementy tej analizy. Do mocnych strony zaliczyć trzeba: kadra naukowo-dydaktyczna, udział interesariuszy zewnętrznych w opracowywaniu koncepcji i zaangażowanie w jego realizację. Słabe strony to: studenci nie korzystają z wymiany zagranicznej; ograniczone wykorzystanie metod kształcenia na odległość; małe zaangażowanie studentów w działalność naukową. Szansą dla kierunku jest rosnące zainteresowanie studiami o profilu praktycznym; dostępność programów finansowanych z funduszy unijnych adresowanych do uczelni, kontynuacja pozyskiwania praktyków do prowadzenia zajęć. Zagrożeniem jest negatywna tendencja demograficzna, to jest postępujący i coraz bardziej odczuwalny skutek niżu demograficznego, który powoduje mniejszą liczbę nowych studentów.